

bb. 76. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00
órától zárásig

1973. november 28.

-cz/e

- 68. aktivaülés
- 69. a kubai küldöttség bábolnán
- 70. a nehézipari minisztérium munkamegbeszélése
- 71. ülést tartott az mszmp központi bizottsága
- 72. időjárásjelentés
- 73. a cseh filharmonia
- 74. polinszky károly
- 75. javítás a bb. 60-as hirre
- 76. hirjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal

20.32/e

2040

- 48 -

MTI.

Kladja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. november 29.

bb. 1. tovább korszerűsítik az orvosegyetemi képzést

1/vt/pá/rj hi -cz

1973. november 29.

az idén tovább folytatják az orvosegyetemeken a múlt tanévben megkezdett reform munkálatokat, amelyek alapvető célja az orvosképzés korszerűsítése. erről kért tájékoztatást az mti munkatársa dr. Lukáts Jenőtől, az egészségügyi minisztérium oktatási főosztályának vezetőjétől, aki a következőket mondotta: - az érdekelt egyetemek a reform elképzeléseket lépésről - lépésre igyekeznek végrehajtani. a reform kapcsán olyan korszerű oktatás megvalósítására törekszünk, amit a párhuzamos is kiemel, hogy tudniillik megszüntessük a fölösleges átfedéseket, elérjük, hogy az oktatás hatékonyabb, tartalmában korszerűbb legyen, a hallgatók minél aktívabban vegyenek részt a foglalkozásokon.

a tapasztalataink szerint az egyetemek minden lépést különös gonddal, körültekintéssel készítenek elő. ebben a tanévben a korszerűsítési folyamat új vonásai kezdenek érvényre jutni. így például pécsen ezúttal először mennek a hallgatók a félévenkénti hét-, illetve nyolchetes kórházi gyakorlatra. ennek során az elméleti órákon elsajátított ismeretanyagot egy-egy arra kiválasztott és az egyetemmel szerződést kötött megyei kórházban a gyakorlatban egészítik ki. a pécsi hallgatók gyakorlati oktatásába - a baranya megyei kórházban kívül - bekapcsolódott a vas, a somogy és a tolna megyei kórház is.

/folyt.köv./

- 1 -

ITM

Kiadás a Népszava Társaság Kiadása, Budapest, I. Folyóirat 1973. évi 11. szám

bb. 1. /tovább korszerűsítik... 1. Folyt./rj

- a kórházak közreműködése az egyetemisták oktatásában már eddig is jó eredményeket hozott az intézmények többségében: a szolnok, a bács, a békés megyei kórházakban. de jelentős segítséget nyújtanak az egyetemi oktatás korszerűsítéséhez, gyakorlatibbá tételéhez a budapesti egészségügyi intézmények is, - a fővárosban tanuló hallgatóknak. az egyetemek és az érintett kórházak közötti kapcsolatot nem csupán az oktatásban jelent új vonást, hatására más területeken is szorosabbá válik az együttműködés. sor kerül például rendszeres szakmai konzultációkra, tudományos együttműködésre. a hallgatók jelenléte a kórházakban a már ott dolgozó orvosok számára is előnyös. például a kórházi munka mellett jobban beletekinhetnek a medikusok képzés problémáiba; ez azért hasznos, mert a jövőben a orvosok vizsgáin az egyetemmel kapcsolatban álló kórházak főorvosai is részt vesznek.

- a kórházi, klinikai gyakorlattal párhuzamosan - első sorban a pécsi orvostudományi egyetemen - a második év tananyagának összehangolt oktatása újabb fontos előrelépés lesz a reform megvalósításának útján. az élettan, az anatómia és a biokémia egyesített oktatása ebben a tanévben kezdődött meg, s az ilyen jellegű oktatást ugynevezett integrált vizsgával fejezik majd be a hallgatók. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a felsorolt tárgyakat öt nagy fejezet keretén belül összehangoltan oktatják, a három érintett tanszék együttműködésével. lényeges követelmény, hogy az oktatás tartalmától, módszerétől a vizsga módszere, formája sem térhet el. így a hallgatók szigorlati minősítése ezen az évfolyamon /másod évesekről van szó/ három, megközelítően azonos részből alakul ki: az évközi munka értékeléséből, az írásbeli vizsga, valamint a szóbeli és gyakorlati feladat megoldásának eredményéből. mindezek összességükben maximálisan 500 pontot jelenthetnek. elégséges érdemjegyhez a maximális pontszám legalább 55 százaléka szükséges.

- az egyetemek arra töreksznek, - folytatta a főosztályvezető, - hogy a korszerűsítés megvalósításának minden részfázisánál rögzítsék a tapasztalatokat, a munka során is elemezzék, korrigálják az esetleges hibákat, pótolják a tartalmi szemléleti hiányokat.

- felsőoktatási intézményeink feladatuknak tekintik, hogy a korszerűsítést tartalmában, módszerében egyaránt évről-évre finomítsák, tökéletesítsék és ezáltal az oktatást minél hatékonyabbá tegyék. ehhez a nagy munkához értékes segítséget adnak a már mind a négy orvostudományi egyetemen működő szakdidaktikai és oktatástechnikai csoportok. ezek feladata a szakdidaktika kérdéseinek tudományos elemzése, az oktatás-nevelés hatékonyságának vizsgálata és az audio-vizuális oktatás továbbfejlesztési módszereinek kidolgozása. /mti/

rehasználható: 9.00 órától!

bb. 2. napirenden: a xx. kerület jövő évi fejlesztési tervjavaslata - a lakosság indítványai is helyet kaptak a programban

t -don/e hi -cz

1973. november 29.

csütörtökön ülést tartott a xx. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a testület a többi között pesterzsébet és soroksár 1974. évi fejlesztési tervjavaslatát tárgyalta meg. a program azokat a legfontosabb feladatokat tartalmazza, amelyek a legjobban segítik elő a kerület fejlődését. a tervkészítők alapos mérlegelés után figyelembe vették a lakosságnak a különböző gyűléseken korábban elhangzott jogos kéréseit, indítványait is.

igy a kerület fejlesztését célzó program a következő esztendőben is a közműhálózat bővítését és a kulturális ellátás javítását jelölte meg fő tennivalóként. ennek megfelelően a fejlesztésre előirányzott pénzüsszegeből a kommunális ágazat több mint 20, a művelődésügyi pedig 36 százalékkal részesedik. 1974-ben mintegy 20 000 négyzetméternyi területű aszfaltjárda épül. a közvilágítást száz új lámpatesttel javítják. orbánhegyen a kislétszűtségű hálózatot bővítik. a mátyás téren és környékén lakók kérésére, az energiaellátás jobbátételére ugyancsak kislétszűtségű vezeték épül. vízvezetékcsőből több mint egy kilométernyit fektetnek le. korszerűsítik a tátra téri piacot. itt fedett elárúsító pavilionsort építenek.

a kerület egészségügyi ellátásának javítására csaknem négymillió forintot terveznek fordítani. a szakorvosi rendelőintézet és a gyermekkórház részére új műszereket, gépeket vásárolnak majd. a partizán utcában 60 személyes bölcsődét építenek. jövőre adják át rendeltetésének a hunyadi téri új óvodát, valamint a lehel téri 12 tantermes iskolát. fejlesztik a molnár szigeti napközis táborát: felújítják a sportpályát, kicserélik az ebédlő, az orvosi rendelő, valamint a klub elavult butorait. huszonöt-huszonöt helyre bővítik a baross utca 79. és 81. szám alatti óvodát. a kerület általános iskolák taneszköz-állományának bővítésére 500 000 forintot költenek. a középiskolai diákok tanulmányi és szociális segélyének összegének 14 000 forintban állapították meg. soroksáron, a marx károly utca 169. szám alatti iskola udvarán tanuszoda készül. a kerületi könyvtárak kötetállományának gyarapítására 50 ezer forintot irányoztak elő.

a xx. kerület végleges fejlesztési tervét a tanácsülés fogadja majd el, ahol még módosíthatják a programot. /mti/

bb. 3. már többtízezer öltözék készül az új mérettáblázat alapján

i ol/pá/e -cz

1973. november 29.

az év utolsó hónapjaiban és 1974. első negyedévében mintegy 20 000 öltöny és 17 000 pantalló készül a vörös október férfiruhagyár üzemeiben - már az új mérettáblázat alapján. ezeket az új modelleket a szokásostól eltérő belső jelöléssel adják át a kereskedelemnek. a „próbaértékesítés”, sikere ad majd választ a kérdésre, hogy az új mérettáblázat milyen mértékben képes öltöztetni a hazai férfilakosságot. az értékesítés tapasztalatait, a megalapozott észrevételeket a kereskedelemmel közösen megvizsgálják és azzal egyetértésben érvényesítik az új mérettáblázatban.

mint ismeretes, a belkereskedelmi és a könnyűipari minisztérium megállapodása értelmében a divattervező vállalat a múlt évben kapta a megbízást a hazai átlag-alkat típusokhoz jobban alkalmazkodó új mérettáblázat kidolgozására. az új anatómiai mérettáblázat több tízezer emberre kiterjedő méret-kutatás munkáját összegezi, első változatában ideiglenes jelleggel. a kereskedelem és az ipar szakemberei már a múlt esztendőben több konzultációt tartottak, s a végleges táblázat kialakítása előtt próbagyártások kezdődtek. ebben vett részt a vörös október férfiruhagyár is; próbaöltöztetés céljaira 57 méretnagyságban három sorozat legyártásával. a próbaöltöztetések a fő méretekre kielégítő eredményekkel jártak; változtatásokat inkább csak a részarányok igényeltek.

a próbaöltöztetések tapasztalatait a divattervező vállalat összegezte, értékelte, s ezután alakította ki az 1974-es esztendőben sorra kerülő próbaértékesítéshez az új belkereskedelmi táblázatot.

ez a különböző testmagasságok mellett a „kerületet”, a különféle testalkat-típusokat is sokkal árnyaltabban veszi figyelembe, mint a régi; a férfi öltözékek adatai között például három típusban 51-féle méretnagyságot alkalmaz, a hagyományos táblázat 37-féle változatával szemben. a régebbi táblázat adatai alapján a hazai lakosságnak csupán 42,5 százalékát lehetett konfekcióval öltöztetni, az új mérettáblázat alkalmazásával azonban ez az arány 79,5 százalékra emelkedhet. /mti/

- 4 -

bb.4. eddig 50.000 vendéget fogadott a szovjet kultúra és tudomány háza - elkészült a jövő hét menetrendje

i/gy/gg/zs/ra cz

1973. november 29.

alig három hete nyitotta meg kapuit a szovjet kultúra és tudomány háza, s már mintegy ötvenezren fordultak meg különböző rendezvényein. a kulturcentrummal napról-napra sokszázan ismerkednek meg, egymást követik a különböző típusu, műfajú események. a szovjet kultúra és tudomány házában hétről-hétre gazdagodó programok várják a budapestieket: minden korosztály, a legkülönbözőbb érdeklődésű emberek megtalálhatják itt az őket érdeklő politikai, művészeti, vagy tudományos eseményeket.

a szovjet szellemi élet központjában összeállították a december 3-10 között tervezett programok menetrendjét. kedden délután 16 óra 30 perckor a 220 személyes színházteremben szovjet politikus találkozik a magyar szakemberekkel, az érdeklődőkkel. jevgenij bereznyák, az ukrán szszk közművelődési minisztériumának osztályvezetője a szovjetunió művelődéspolitikai törekvéseiről, közművelődési programjáról, s annak megvalósításáról tart előadást. ezt követően műsorra tűzik a szovjet ifjúságról szóló „hétfőig ki kell tartani”, című játékfilmet.

szerdán délután 15 órakor ugyancsak a színházteremben „kongresszustól kongresszusig”, címmel 30 perces dokumentumfilmet vetítenek, amely bemutatja a szovjetnépnek a xxiii. és xxiv. kongresszus között végzett hatalmas országépítő munkáját. ezt követően műsorra tűznek néhány, -különböző tájakat, városokat bemutató - kisfilmet is. 19 órai kezdettel a zenekedvelőknek másfélórás műsorral mutatkozik be a moldvai szszk-ból érkezett marija kadrjano.

a szovjetunió népművésze az ősi orosz dalkultúra legszebb darabjaiból, népdalkincséből nyújt át egy csokorra valót.

csütörtökön 18 órakor kedves esemény színhelye lesz a szovjet kultúra és tudomány háza: több mint 200 volt ösztöndíjasnak küldtek meghívót arra a baráti találkozóra, amelyet a szovjet egyetemeken, főiskolákon végzett magyar hallgatók, és a szovjetunió művelődésügyi minisztériumából hazánkba érkező szakemberek rendeznek.

/folyt.köv./

17.45/ra

-5-

L. reménytelenül

00.4. / eddig... folyt./ra

pénteken 18 órai kezdettel bemutatják a „vihar őrnagy”, című szovjet játékfilmet, amely a második világháború egyik legendás partizánjának életét örökíti meg.

a hétvége moziműsorát ezuttal is gyermekek számára állították össze. bizonyára nagy sikert aratnak majd a szombaton és vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődő színes rajzfilm bemutatók.

a szovjet kultúra és tudomány házában a második emeleten továbbra is látható a több mint ezer szovjet könyvujdonságot bemutató kiállítás. a kulturcentrum képzőművészeti termeiben délelőtt 11 órától 20 óráig a közönség megismerkedhet a népi iparművészeti, továbbá a szobor és grafikai kiállítások anyagával./mti/

--

bb.5. vágják a karácsonyfákat a bükkben

vid/ká/ra hgy

1973. november 29.

a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság bükki és zempléni erdőségeiben megkezdtek a karácsonyfák kivágását. a gazdaság az idén a korábbi éveknél több, összesen százötvenezer karácsonyfát ad a kereskedelemnek. borsodon kívül szabolcs és hajdu megyébe, valamint szolnok környékére is szállítanak. a hagyományos lucfenyőn kívül az idén jegenye- és douglas fenyőt is forgalomba hoznak.

a gazdaság a korábbi években ugynevezett karácsonyfa ültetvényeket hozott létre, a bükki és a zempléni hegyvidéken. az idén is elsősorban itt vágják ki a három-öt éves fákat./mti/

--

bb.6. a 4-es főutvonal kikerüli hajduhadházat és táglást

vid/ká/ra hgy

1973. november 29.

a debreceni közuti építő vállalat szakemberei folytatják a budapest - záhony közötti 4. számú főutvonal hajdusági részének korszerűsítését. a nagy forgalmu utat szélesítik, s új aszfalt burkolattal terítik. püspökladánynál kezdődött évekkel ezelőtt a nagy munka, ahol levágták a „halálkanyart”, és felüljárót is építettek. jelenleg hajduhadház mellett dolgoznak az utépitők. a forgalmat eddig nagyon lassították és a közlekedést veszélyessé tette a hajduhadházon és tégláson való áthaladás. az új utvonal a jövő évtől kezdve mind a két községet elkerüli./mti/

--

18.00/ra

-6-

0

00.7. téli pihenővel bővül a gyulai várfürdő

vid/ká/ra hgy

1973. november 29.

ebben az esztendőben rekord forgalmat bonyolít le a gyulai várfürdő: tíz hónap alatt több mint hatszázezer vendég kereste fel. a nagy érdeklődésre tekintettel tovább bővítik a fürdőt. csaknem kétmillió forintos költséggel téli pihenőt építenek, ahol fürdés után olvashatnak, beszélgethetnek, társasjátékokkal szórakozhatnak a vendégek./mti/

--

bb.8. diófanemesítés bolgár módszerrel

vid/ká/ra hgy

1973. november 29.

az ország legnagyobb szövetkezeti faiskolájával rendelkező rákóczi falvai rákóczi tsz-ben diófákat nemesítenek a nagyüzemek részére. magyarországon a diófanemesítésnek nincs hagyománya, Bulgáriában viszont magassintű a termelési kultúra és kitűnő módszert alkalmaznak: a magról kelt csemetéket nemesített fajtákkal oltják be. a rákóczi tsz tizenhárom tagu küldöttsége ezért tanulmányutat tett a plovdivi mezőgazdasági üzemben, ahol megismerkedett a nemesítés módszereivel. a tapasztalatokat felhasználva az idén már huszonöt ezer nemesített diófacsemetét nevelnek. olyan fajtákat adnak a körtermesztésbe, amelyek a hagyományos fajtáknál két-három évvel korábban termőre fordulnak, nagy hozamuak és fajtaazonosak. az első minőségi állományból a rákóczi tsz saját dióültetvényét hozza létre, a további nemesítésekből pedig a társüzemeket látják el./mti/

--

bb.9. csehov, dosztojevszkij, gorkij, szimonov művei a téli könyvásáron

i/ró/gg/hi/ra cz

1973. november 29.

a könyvesboltok gazdag téli választékához sok színnel járulnak hozzá a klasszikus és mai szovjet irodalmat reprezentáló kötetek. a csehov művei sorozat második köteteként látott napvilágot a sirály című, amelyben a címadó drámán kívül olyan örökbecsű alkotásokkal találkozhat az olvasó, mint a ványa bácsi, a három nővér, s a szerző egyfelvonásos remekműve: a dohányzás ártalmasságáról.

/folyt.köv./

18.15/ra

-7-

0

bb.9. /csehov ...folyt./ra

a dosztojevszkij művei sorozatban most kiadott elbeszélések és kisregények olyan írásokat tartalmaz, amelyek nemcsak azok számára izgalmasak, akik most ismerkednek meg a nagy író művészetével, de a művészetét már régóta tisztelők számára is az újabb felfedezés örömeivel hat. korban hozzánk közelebb áll, de már klasszikusnak számító író alekszandr kuprin. válogatott elbeszéléseit az európa kiadó jelentette meg. népszerű és ismert regényei mellett maradandó élményt nyújt az olvasónak az elbeszélések most kiadott gyűjteménye.

a szovjet irodalom egyik legnagyobb alakja, maxim gorkij. életművéből ezuttal fiatalkori remekét, a foma gorgyjevet kínálják a boltok az olvasónak. az író első korszakának csúcspontja és egyben záróműve a foma gorgyjejev, amely a kispolgári életfelfogás ellen lázadó rokonszenves hős története. a szovjet-orosz irodalomnak kiemelkedő alkotója volt alekszej tolsztoj. golgota című monumentális műve a forradalom és polgárháború idejét mutatja be, és ebből a reménytelen, sötét világból a remélt és keresett új, boldogabb életbe kíséri el hőseit.

makarenko neve fogalomná vált a modern pedagógiával foglalkozók körében. a közelmúltban megjelent mű, a pedagógiai hősköltemény a nagy szovjet pedagógus nevelői élményeit tartalmazza. számos híve van hazánkban az ilf petrov szerzőpár műveinek. a világsikerű 12 szék folytatása, az aranyborju című szatira az alig tíz esztendőes szovjet állam igazi, égető kérdéseit, visszafogait, jellegzetes figuráit ragadja meg, s a groteszk nagyítás tükrében leleplez mindent, aminek az új körülmények között el kell tűnnie.

a második világháborút közvetlenül megelőző és a nagy honvédő háború időszakának kiemelkedő alakjai közé tartozik konsztantyin szimonov. a nem születünk katonának és az élők és holtak után regénytrilógiájának befejező része látott napvilágot az európa könyvkiadónál, az utolsó nyár címmel. e műben az olvasó ismét találkozhat az immár legendáshírű szerbilin tábornokkal, szincov őrnaggyal és a többiekkel, akiket egyébként az élők és holtak című filmből is ismerhetnek a nézők. szintén e témakörbe tartozó klasszikus értékű mű leonyid leonov : orosz erdők című regénye. a nagy honvédő háború idején játszódik és a partizán-harcokat ábrázolja a mindvégig izgalmas könyv, amely a nemrég indult szovjet irodalom könyvtára sorozat második köteteként jelent meg.
/folyt.köv./

18.30/ra

-8-

bb.9. /csehov ... 2.folyt./ra

az irodalom tudomány a mai szovjet irodalom nagy öregjeként tartja számon nyikoláj tyihonovot, - elsősorban mint költőt - pedig legalább olyan gazdag a prózai munkássága is. az európa kiadónál a napokban megjelent kavalkád című kötete például keleti tárgyú írásait gyűjti egybe, de ezen kívül is számos riportja, karcolata, utirajza jelent meg. a kötet kilenc elbeszélése más-más keleti országba kalauzolja az olvasót: arabia, afganisztán, jáva szigete és örményország tájai-emberei elevenednek meg a könyv lapjain./mti/

-.-

- 9-

bb 10. a környezetvédelem szolgálatában - szabadföldi bioszfé-
ra kutató laboratórium egerben

vid -ká szb hgy

1973. november 29.

hazánkban egyedülálló környezetvédelmi komplex vizsgálá-
tok kezdődtek eger határában; a síkfőkut-i erdőrészen létreho-
zott szabadföldi bioszféra kutató laboratóriumban. a vizsgálá-
tokba több mint husz hazai kutatóintézet mintegy 60 tudósa kap-
csolódik be. a munkát a debreceni kossuth lajos tudományegye-
tem növénytanai intézete szervezi jakucs pál tanszékvezető egye-
temi tanár irányításával. a tudományos vizsgálatok céljából tíz
holdnyi erdőterületet vesznek igénybe, ahol viszonylag háborítat-
lan, erdészeti szempontból hosszabb ideje nem kezelt, eredeti természetes
állapotban található a növényzet, olyan cseres-tölgyes állomány-
ban, amelyen valaha Magyarország dombvidékeinek nagyobb területét
borította. a vizsgálatokkal tehát az ország nagypészére nyerhet-
nek általánosítható adatokat.

a hosszú távra kidolgozott tudományos program célja; feltár-
ni a területileg legfontosabb bioszféra-részek viszonyait, szer-
kezeti kapcsolatait, ásványi körforgásának törvényszerűségeit,
energia-áramlási összefüggéseit. egyszerűbben szólva: meg kell is-
merni, hogy mit kell védeni és mit lehet védeni a környezetben.

jakucs pál egyetemi tanár a magyar távirati iroda munkatár-
sának adott tájékoztatójában elmondotta, hogy a kijelölt erdő-
részen modern műszerekkel vizsgálják a növényzet fejlődésének üte-
mét, mértékét, mérik a környezet vízkörforgalmát: a lombon, tör-
zsön lefolyó, a talajon átszivárgó víz mennyiségét. mérik a leve-
gő szennyeződését, kémiai összetételét és a lehulló port, vizsgál-
ják az erdei avar bomlásának ritmusát. a vizsgálat fontos
területe a levélbe beépülő klorofill mennyisége. a sokrétű rész-
vizsgálat eredményeinek összekapcsolásából kívánják végül megismer-
ni az egyensúlyban levő bioszférarész teljes működését.

a program szerint hét-nyolc évig - a kutatás első szakaszában -
érintetlenül hagyják az erdőt. a második szakaszban megszüntetik az
eredeti természetes állapotokat: kivágják a fákat, és az úgy kiala-
kult helyzetet vizsgálják. végül a bioszféra-adottságoknak legjob-
ban megfelelő, mesterséges táj kialakítása következik. azokat a leg-
kedvezőbb mesterséges művelési módokat hozzák létre, amelyek regioná-
lis szinten hasonló adottságu tájakra is kiterjeszthetők.

a bioszféra-program keretében néhány európai országban hason-
ló jellegű alapkutatásokat folytatnak. tölgyes erdőben azonban
európaszerte ez az első vizsgálat. az eredmények tehát nemzetközi
szempontból is értékelhetők majd - mondotta befejezésül jakucs pál
professzor. /mti/

8.10/szb

-10-

gko g

bb 11. értékelték dunaujváros északnyugati városrészének ren-
dezésére kiírt tervpályázatot

k sb/fk szb ie -cz

1973. november 29.

a nyáron a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága és az
építésügyi és városfejlesztési minisztérium tervpályázatot írt ki
dunaujváros északnyugati szabdalts felszíni területének rendezésé-
re. az előzetes elgondolás szerint összefüggő, többszintes beépíté-
sű lakótelep kerül majd erre a területre.

a tervpályázatra érkezett husz pályaművet most értékelte a
bíráló bizottság.

a tervpályázat igen eredményes volt. a pályázók többsége meg-
felelő műszaki színvonalon oldotta meg a feladatot, értékes és jól
felhasználható javaslatokat adott a részletes rendezési terv elkészí-
téséhez. a 70 ezer forintos első díjban részesült: dénesi ödön
/pécsi tervező vállalat/ és munkatársa. a 65 ezer forintos második
díjat kapta bognár lászló és meggyesi tamás /budapesti műszaki egye-
tem/ s a 60.000 forintos harmadik díjat fortvingler lászló /bara-
nyaterv/ és munkatársai. - ezenkívül négy pályatervet megvásároltak.
/mti/

--

bb 12. családi és társadalmi eseményeket rendező intézet szege-
den

vid-ká szb hgy

1973. november 29.

szeged városközpontjában, a dugonics téren, elkészültek a
családi és társadalmi eseményeket rendező intézet új helyiségei.
az intézet munkatársai itt fogadják ügyfeleiket, akiknek száma
hónapról-hónapra növekszik. az 1972-ben, az akkor alakult intézet
fél év alatt 45, az idén 10 hónap alatt már 120 családi esemény
megrendezésében működött közre. az intézet a szegedi üzemekben és
intézményekben most mintegy 150 tagu aktívahálózatot szervez. szó-
nokképző tanfolyamot is indítanak majd, hogy minél több jól kép-
zett, szépen beszélő, kellően felkészült előadó működhessen közre
a különféle családi ünnepeken. /mti/

--

8.18/szb

-11-

gko g

bb.13. hasznosítják az elfekvő készleteket
vid-ká/fé hgy 1973.november 29.

tízmillió forint értékű elfekvő alkatrészt vásárolt az ikarus gyártól a volán 17-es szombathelyi vállalata. egyik üzeme-
ága ugyanis régebbi típusú autóbuszok felújításával foglalkozik.
az ország egész területéről ide hozzák felújításra a 311, 630
és 66-os típusú autóbuszokat.

az ikarusnál már évek óta ,, lefutott,, járművek szerel-
vényeinek alkatrészei régóta raktáron hevernek, s most azokat
termelői áron, tehát kedvezményesen adták el a vásárlóknak.

az üzlet mindkét partner számára kedvező. az ikarus érté-
kesítette parlagon heverő alkatrészeit, a volán pedig hosszú-
időre megoldotta a felújítások alkatrészellátását./mti/

bb.14. együttműködés a bolgár blateci kolarov és a siklósi magyar-
bolgár testvériség tsz között

vid-ká/fé hgy 1973.november 29.

baranya kiterjedt nemzetközi kapcsolata új kötelékkel
gazdagodott: testvérszövetkezeti együttműködés kezdődött a bolgár
blateci kolarov és a siklósi magyar-bolgár testvériség tsz között.
a baranyai közös gazdaságot a történelmi hagyományok tiszte-
lete, ápolása készítette évekket ezelőtt a névválasztásra.
a tsz földjén, harkány határában, harcoltak, s kaptak örök nyug-
vóhelyet a bolgár drávai hadosztály hős katonái. a nemrég létre-
jött együttműködés pedig a gyakorlatban, a mindennapi munkában
váltja valóra a gazdaság nevében is élő magyar-bolgár testvéri-
séget.

a 3000 hektáron gazdálkodó siklósi és a háromszor nagyobb,
de hasonló jellegű bolgár szövetkezet vezetői az idén, a nyár
utóján találkoztak először blatecban, szakmai tapasztalatcseré-
ekkor egyeztek meg a kapcsolat módjairól, majd az elmúlt hé-
ten, a szliven megyei bolgár párt-és gazdasági küldöttség baranyai
látogatása alkalmával a megállapodást kibővítették. az együttmű-
ködés főbb területei: a siklósiak a szőlőtermesztés, a feldolgo-
zás gépesítése, a gépjavítás terén kialakított módszereket ad-
ják át, míg a bolgár partnerek a vizgazdálkodás, az öntözés
szervezését segítik a magyar testvérszövetkezetben. 1974 tavaszán
szőlészeti szakember utazik siklósról blatecra, aki részt vesz az
új telepítésű szőlők első, télvégi metszésében. ott ugyanis
a munkaigényes, keskeny sortávu szőlőművelésről mos térnek át a
nálunk jól bevált széles sortávu, magaskordonu szőlőművelésre.
a szőlőművelési segítség viszonzásaképpen a tavasszal vizügyi
szakember érkezik siklóusra blatecból./mti/

8.30./fé

10⁰⁰g

- 12 -

bb.15. rendőrségi hírek

fé -cz

1973.november 29.

bács-kiskun megyében, városföld határában tatár minály 54
éves nyugdíjas kecskeméti lakos személygépkocsijával áttért a
menetirány szerinti baloldara és összeütközött a vele szemben sza-
bályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében
tatár minály és felesége tatár minályné 51 éves kereskedő, a hely-
színen meghalt. ugyancsak bács-kiskun megyében nagylőrinc határában
csáki ferencné 32 éves büfé-vezető, helyi lakos személygépkocsi-
val, a nedves uttesten megcsuszott és az árokba borult. a baleset
következtében a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült,
hogy az orvoshoz szállítás közben meghalt.

hajdu-bihar megyében komádi határában höss józsef 34 éves,
kazánfűtő, helyi lakos motorkerékpárjával szabálytalan előzés
közben nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő teher-
gépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője
olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

pest megyében ecser határában a gyorsvonat halálra gázolta
a sinek között varga jános 50 éves maglódi lakost./mti/

bb.16. pedagógusok tanácskozása az ifjuság világnézetéről

t/don/fé -cz

1973.november 29.

a középiskolás koru ifjuság világnézetéről, politikai -esz-
mei neveléséről tanácskoztak a ,, világnézetünk alapjai,, tantárgyat
tanító tanárok és oktatási szakemberek csütörtökön a pedagógusok
fáklya klubjában.

a tantárgy tanítását budapesten kísérletképpen az 1965-66-os
tanévben kezdték meg, majd 1968-tól 1972-ig fokozatosan valamennyi
középiskolában bevezették. a tapasztalatokat a fővárosi pedagógiai
intézet összegezte. megállapította: a tanulók világnézeti és poli-
tikai arculata a tantárgy tanításának hatására fejlődik. a fiatalok
természet-és társadalomtudományi, erkölcsi, vallási és politikai
kérdésekre adott válaszaiban egyre inkább dialektikus gondolkodás
tükröződik.

a diákok politikai-eszmei nevelésére fokozott gondot kell
fordítani- hangsúlyozták a konferencián- a tanulók egy része ne-
hezen igazodik el a társadalmi kérdésekben, mert nem érti a társa-
dalmi-gazdasági törvények tendencia jellegét./folyt.köv./

10.45./fé

- 13 -

bb.16. pedagógusok.. folyt./fé

ennek legfőbb oka, hogy a közgazdaságtanról, politikai gazdaságtanról kevés előadás hangzik el, minimális az óraszám, amikor kifejezetten közgazdasági ismeretek, fogalmak megértésével foglalkoznak a tanárok. Éppen ezért javasolták: elsősorban a gimnáziumokban fordítsanak több időt a közgazdasági tantervek tanítására, s bővítsék a „világnézetünk alapjai”, tanterv tárgy idevágó fejezeteit is. egyébként hasonló volt a helyzet a társadalmi kérdések tanításánál is. a múlt esztendő óta ezért adtak ki új tankönyvet és tantervet, amely az előzőnél társadalom-, illetve politikai centrikusabb. az új tankönyv azután a régebbivel szemben rendszerezettebben foglalja magába a társadalom- és természettudományi ismereteket, a politikai gazdaságot, a szociológiai és a jogi fogalmakat.

a tanácskozáson nyugtázták; a különböző tárgyak szaktanári tudatosan törekszenek a tudományágak törvényszerűségeit megmagyarázni, világnézeti konzekvenciáit levonni, abból kiindulva, hogy az általuk tanított ismeretekről a tanulók más tanárnál is számot adnak majd. nemcsak a tanári szoba, hanem lassan valamennyi óra megbeszélések, viták fórumává válik.

a „világnézetünk alapjai”, tantárgy óráin a legszembevetőbb pozitív jelenség a tanár és a diák kapcsolata, az, hogy a tanítás, a tanulás felszabadultabb légkörben zajlik. a tanulók ezeken az órákon érzik leginkább, hogy felnőttek tekintik őket, hogy az iskola nem csupán a tudásra, hanem a kérdésekre, s véleményekre is kíváncsi.

a tanácskozáson végül hangsúlyozták: egy olyan célrendszer kidolgozása szükséges, amely gységesítené a módszertani eljárásokat, hogy még jobb eredményeket érhessenek el a pedagógusok a diákok eszmei-politikai nevelésében./mti/

bb.17. tanácskozás győrtől a dolgozó hibátlanul mozgalomról
vid-ká/fé -cz 1973.november 29.

csütörtökön győrtől a győr-sopron megyei husiparivállalatnál a dolgozó hibátlanul mozgalomról tanácskoztak. a megye élelmiszeripari vállalatai közül elsőnek a több mint kétezer főt foglalkoztató husipari vállalat vezeti be 1974 január 1-től a dolgozó hibátlanul munkamódszert. a vállalatnál az előkészületek másfél évvel ezelőtt kezdődtek. termelési áganként 10 munkabizottságot szerveztek, amelyek elkészítették programjukat, ezek alapján dolgozták ki a vállalati programot. a bevezetésnél elsősorban a 86 szocialista brigád tagjaira számítanak./mti/

11.30./fé

- 14 -

16 12⁴⁰

bb.18. budapesti közlekedési balesetek

tr/fé -cz

1973. november 29.

173/e jelzésű autóbusszal nem tartotta be a követési távolságot tóth istván 35 éves gépkocsivezető, budapesti lakos és a xiv. kerület öv utca 174/b szám előtt összeütközött egy 73-as jelzésű busszal. a baleset következtében a két autóbussz utasai közül súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett novoth aladár 41 éves művelődési barabás béla, 20 éves ügyintéző és vizér péter 11 éves tanuló, budapesti lakosok, három másik utas könnyű sérülést szenvedett. a mentők mind a hat sérültet kórházba szállították. tóth istván vezetői engedélyét a rendőrség bevonta, és eljárást indított ellene.

balogh istván 26 éves lokátor technikus, vecsési lakos a xviii. kerület, gyömri utca és igló utca kereszteződésében személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival, amely nekiütközött egy közvilágítási oszlopnak, és az ráesett egy arra haladó taxi személygépkocsira. a baleset következtében a szabályosan haladó személygépkocsi vezetője bíró józsef 40 éves üzletvezető, és utasa beregszászi sándorné 73 éves nyugdíjas, budapesti lakosok súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedtek. a mentők mindkét sérültet kórházba szállították. balogh istván ellen a rendőrség eljárást indított.

viii. kerület, bródy sándor utca 23/b előtt szabálytalan helyen, haladt át az uttesten szücs gyula, 19 éves segédmunkás, budapesti lakos és egy tehergépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba./mti/

-.-

bb.19. a vidám színpadi igazgatósága

tr/zs/fé -cz

1973.november 29.

közli, hogy december 1-én szombaton este fél nyolc órakor a kiadott műsortól eltérően a több órás napsütés című zenés vígjáték kerül színre. a megváltott jegyek érvényesek./mti/

-.-

11.58./fé

- 15 -

Tóth 40

bb.20. címert bontott a kukorica, kalászos, a buza martonvásári fitotronban

vid-ká/fé -cz

1973.november 29.

matonvásáron, a mta mezőgazdasági kutatóintézetében felépült fitotron egyes kamráiban nyári látvány fogadja a belépőket: címert bontott a kukorica, kalászos, a buza. a növénynevelő házban ideális körülmények között dolgoznak a kutatók: az időjárástól, az évszaktól függetlenül folytathatják kísérleteiket a kamrákban az igények szerint szabályozhatják a fényt, a hőmérsékletet, a páratartalmat. a fitotron felépítésével lehetővé vált az is, hogy az egyes kísérleteket reprodukálhassák, s ezzel a minimálisra csökkenték a véletlen szerepét a nemesítő munkában.

a fitotronban nemcsak martonvásári kutatók dolgoznak: a létesítmény alkotóműhelye valamennyi buza-és kukoricaneemesítőnek./mti/

bb.21. a döntést a szocialista kollektívákra bízta - a szék-szervezetek komárom megyei tanácsának ülése

vid/fé -cz

1973.november 29.

több interpellációs lehetőséget kell teremteni a szocialista brigádoknak és minden munkást tájékoztatni kell javaslatának soráról! - ilyen és ehhez hasonló észrevételek hangzottak el a szék-szervezetek komárom megyei tanácsának csütörtöki ülésén tatabányán, ahol az üzemi demokrácia érvényesülésének tapasztalatait vitatták meg. az ülést megelőzően 30 üzemben végzett vizsgálat azt bizonyította, hogy a gyárak többségében egy-egy feladat megoldásánál figyelembe veszik a dolgozó véleményét, sőt a döntést a kollektívákra bízta. ez a gyakorlat alakult ki például a tatabányai szénbányáknál, az almásfüzitői timföldgyárban és az esztergomi műszeripari műveknél. jónéhány helyen azonban - állapították meg az szmt ülésén - nem reagálnak a vezetők a munkások ötleteire. ezeken a helyeken általában eldöntött kérdéseket ismertetnek, vagy a számok, százalékok mechanikus felsorolására szűkítik le a munkások tájékoztatását. az ilyen gyáregységekben természetesen nagy fokú érdektelenség nyilvánul meg a termelési tanácskozások iránt, s nem alkalmasak e fórumok arra, hogy a dolgozókat bevonják a gazdálkodás és a vezetés ellenőrzésébe. a tapasztalatok arra is utalnak, hogy a munkahelyi vezetők egy része meglehetősen hiányos politikai és szakmai felkészültségét rossz értelmű parancsolgatásokkal, utasításokkal igyekezik pótolni.

/folyt.köv./

- 16 -

1013⁵⁰

bb.21. /a döntést ...folyt./fé

az szmt ülésén hangsúlyozták; a megyében a szocialista brigádvezetők fórumain érvényesül a legközvetlenebbül az üzemi demokrácia. már valamennyi termelő egységben évenként 3-4 alkalommal eszmecsere-re hívják őket, jónéhány üzemben részt vesznek a műszaki konferenciákon is. több vállalatnál jogot kaptak a szocialista brigádok arra, hogy döntsenek a kitüntetések odaítéléséről és a jutalomösszegek felosztásáról. ezek a kedvező tapasztalatok indokolják, hogy az eddiginél is több interpellációs lehetőséget kapjon a megyében dolgozó 50.000 szocialista brigádtag. javasolták a tanácskozáson azt is, hogy a gazdasági vezetők minőségénél mérlegeljék, mennyit törődnek a dolgozók javaslataival, hogyan segítik az üzemi demokrácia érvényesülését./mti/

--

bb.24. befejezte ülését a magyar-csehszlovák közlekedési munkacsoport harkányban

vid/fé -cz

1973.november 29.

a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki vegyesbizottság állandó közlekedési munkacsoportja november 26-tól harkányfürdőn tartotta 14. ülését. a tanácskozást dr. jaroslav podzinek csehszlovák és kiss dezső magyar közlekedési miniszterhelyettesek, a kéttagozat elnökei vezették. az ülészakon a közlekedés időszerű kérdéseit vitatták meg. az albizottság munkájának eredményeit csütörtökön közös jegyzőkönyvbe foglalták és azt a két elnök aláírta. a tárgyalások eredményei a csehszlovák és magyar közlekedési kapcsolatok további erősítését biztosítják minden területen./mti/

--

bb.25. a magyar szocialista munkáspárt

pá/zs/fé -cz

1973.november 29.

képviselőtében dr. bodnár ferenc, a központi bizottság tagja, a borsod megyei pártbizottság első titkára daccába utazott, a bangladesi kommunista párt második kongresszusára. a repülőtéren dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta./mti/

--

- 17 -

1013⁵⁰

bb.22. szekszárd és becse testvérvárosi szerződése

1973. november 29.

vid/p -cz

szekszárd és a jugoszláv szocialista köztársaságban fekvő becse között csütörtökön - mindkét helységben ugyanabban az időpontban - magyar és szerb nyelvű testvérvárosi szerződést írtak alá és cseréltek ki. a szekszárdi városi tanács végrehajtó bizottságának kibővített ünnepi ülésén részt vett és felszólalt jovan dzakulin, a becsei városi képviselőtestület elnöke és imre knecht, a dolgozó nép szocialista szövetsége becsei választmányának elnöke, valamint ruzsa jános, a szekszárdi városi pártbizottság első titkára és eszenyi antalné, a hazafias népfrent városi bizottságának titkára is.

a kölcsönös megállapodás a két város közt már nyolc év óta kibontakozó gazdasági, kulturális, jogtudományi baráti kapcsolatok további kiszélesítését segíti elő. egyebek között gazdasági és kulturális intézmények, társadalmi szervezetek látogatását, tapasztalatcseréjét rendezik meg, kiállításokon bemutatják egymás életét, kulturáját, népművészetét, bővítik a sportkapcsolatokat és előmozdítják a turizmust. együttműködnek a szocialista építésben és a béke védelmében.

az aláírási ünnepségen jovan dzakulin becse egyik adriai üdülőjébe, tengerparti nyaralásra hívott meg tizenöt szekszárdi gyereket. ruzsa jános, az mszmp szekszárdi városi bizottságának első titkára és mátyás istván városi tanácselnök helyettes szekszárd kommunistáinak, állampolgárainak nevében jókívánásaikat fejezték ki a becseieknek jugoszlávia nemzeti ünnepe alkalmából.

ugyanakkor hasonló baráti megnyilvánulás volt csütörtökön a jugoszláviai becsén is, ahol császár józsef, a szekszárdi városi tanács elnöke vett részt a képviselőtestület ünnepi ülésén, s írta alá a kölcsönös testvérvárosi együttműködésről szóló szerződést./mti/

--

bb.26. magánlakásépítési kiállítás nyiregyházán

1973. november 29.

vid/p -cz

csütörtökön nyiregyházán, a technika házában nyitották meg az építésügyi és városfejlesztési minisztérium magánlakásépítés című vándorkiállítását. a tárlat 58 tablón, igen gazdag rajz- és fényképanyaggal nyújt sokoldalú tájékoztatást a magánlakásépítőknél az érdeklődők a szabadonálló családi házakról kezdve a variálható, fejleszthető lakásokon át a társasházakig, a telek előkészítéstől a különböző szerkezeti megoldásokig részletes felvilágosítást kaphatnak az érdekes kiállításon, amelyet nyiregyházán december 10-ig tekinthetnek meg./mti/

--

13.30/p

To Mar

-18-

bb.23. változó tanyavilág - a külterületen élő lakosság helyzete a csongrád megyei tanács előtt

vid/fé -cz

1973. november 29.

csongrád megyében az elmúlt két évtized alatt 35,8 százalékról 20,6 százalékra csökkent a külterületen élő lakosság száma. jelenleg is azonban 28.697 lakóépület található távol a városoktól és a falvaktól. ezek mintegy fele az állami gazdaságok és a tsz-ek mezőgazdaságilag művelt földterületein fekszik. a tanyai épületek 95,9 százaléka vályog és vertfalú, 94 százaléka 1945 előtt épült.

az objektive kedvezőtlen körülmények ellenére a felszabadulás óta sokat javult a tanyai lakosság helyzete, nőtt a művelődési igénye, változott életszemlélete - állapították meg a csongrád megyei tanács csütörtökön szegeden tartott ülésén. a jelenlegi tanyák csaknem egynegyedébe vezették a villányt, egyharmadában megtalálható a palackosgáz, mint egy 18 százalékat már nem kemencékkel, hanem olajjal fűtik. amíg a városokban minden tizenharmadik a tanyákon minden tizenharmadik család gépkocsitulajdonos, a megyében balástya és domaszék körzetében pedig minden hetedik, illetve hatodik tanyai családban megtalálható a személygépkocsi. a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek minden segítséget megadnak, hogy az egészségügyi szolgáltatásokban még rendkívüli esetekben se legyen fennakadás. járművet adnak a betegek szállításához, stb. változás következett be a gyermekek oktatásában is 1960. óta a körzetesítés, a környék elnéptelenedése miatt 257-ről 147-re csökkent a tanyai iskolák száma. ezek közül 128-at már villamosítottak, mert környékükön előreláthatóan még hosszab ideig fennmaradnak a tanyák. a villamosított iskolákban megtalálható a rádió, a tv, a diavetítő és többségükben a magnetofon, a lemezjátszó, valamint egyéb korszerű oktatási eszköz. az elektromos hálózatba bekapcsolt iskolák egyik bázisa a népművelésnek, helyet adnak az ismeretterjesztő előadásoknak, filmvetítéseknek, könyvtáraknak, sok helyen az első tanyai népfrentcsoporthoz és ifjúsági klubokhoz is.

a megyei tanács ülésén megállapították, hogy a tanyán maradásra és az onnan való távozásra egyaránt megtalálhatók jelenleg még az ösztönző tényezők. ezek a terület fekvésétől függően gazdasági okok, összefüggnek a termeléssel. az öregeknél szerepet játszik a hagyományos ragaszkodás a szülőföldhöz. a fiatalok városi üzembe vállalatok munkát, szeretnének a gyárhoz közel letelepedni. az is tapasztalható, hogy a tanyai lakosokra korábban jellemző igénytelenség helyett a korszerűbb életkörülmények iránti fokozott igényesség jelentkezik. a külterületen korábban általános, minden időt lekötő munkával szerzett nagyobb jövedelmet is fokozatosan ellensúlyozzák az egyre jobban gazdálkodó korszerű nagyüzemekben elérhető kereseti lehetőségek.

/folyt.köv./

To Mar

- 19 -

bb.23. /változó tanyavilág.../fé

a tanyai lakosság száma a változó viszonyok, életkörülmények társadalmi változások miatt spontánul is csökken. a belterületre való beköltözés feltételeinek javításával ez az ütem gyorsítható, azonban még mindig hosszab ideig számolni lehet egyes vidékeken a tanyavilág létével.

a megyei tanács ülése ezért kétirányú feladatot határozott meg: egyrészt a helyi tanácsoknak segíteni, könnyíteni kell a külterületi lakosság beköltözését a városokba és a falvakba. másrészt feladat az is, hogy a fennmaradó tanyák körzetében javítsák a lakosság életkörülményeit, a lakosság közlekedési lehetőségeit, egészségügyi művelődési, kereskedelmi ellátását stb.

a szolgáltatások fejlesztésénél, az utépítésnél, villanhálózat bővítésénél figyelembe kell venni a mezőgazdasági nagyüzemek területeit. a nagyobb pénzeszközt igénylő építkezésnél abból kell kiindulni, hogy az adott területen a tanyai lakosság elköltözése után is gazdaságosan hasznosíthatók legyenek majd a különféle létesítmények.

a megyei tanács által elfogadott irányelvek alapján a különféle szakigazgatási szervek megfelelő terveket dolgoznak majd ki a tanyakérdéssel összefüggő sokrétű tennivaló összegezésére.
/mti/

bb.27. időjárásjelentés

p -cz

1973. november 29.

a meteorológiai intézet jelenti november 29-én 13 órakor :

havazások.

európa-szerte az évszakhoz képest hideg az idő. a nyugat-európa felett elhelyezkedő ciklon áramlási rendszerének megfelelően különböző hőmérsékletű és nedvességű légtömegeket szállít a brit-szigeteken keresztül szárazföldünk középső területei felé. határukra a hajnali órákban franciaországban sokfelé esett az eső, a német-lengyel síkságon, az alpokban és a kárpátokban pedig többfelé havazott. ugyancsak szórványos havazást jelentettek a szovjetunió európai területéről is. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását az északnyugatról áramló léghullámok határozzák meg, amelyek sokfelé havazást okoznak majd.

/folyt köv ./
13.40/p

-20-

bb.37. időjárásjelentés folyt /p

házánkban szerdán változóan felhős idő volt, és általában 1-5 órán át sütött a nap. napközben szeszélyes területi eloszlásban sokfelé keletkezett futó havazás. a lehullott csapadék mennyisége nem volt számottevő, általában 1 mm körül volt, csupán káldon mértek 4 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet az ország nagy részén 0 fok körül alakult, de a dunántul déli részéről csak mínusz 3, - mínusz 4 fokot jelentettek. csütörtökön hajnalra mínusz 4 - mínusz 12 fokig hűlt le a levegő. délelőtt erősen felhős, borult, hideg idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1- mínusz 6 fok között váltakozott. több helyen megélnékült a déli szél és egy-két helyről hószállingózást jelentettek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0,5 fok volt, 3,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, rendkívül erősen süllyed.

várható időjárás péntek estig :

erősen felhős idő, sokfelé, először a dunántulon, később keleten is havazással. megélnékült, átmenetileg megerősödő déli, dél-nyugati, később északnyugatra forduló szél. pénteken elsősorban a dunántulon többfelé hófúvás. hideg marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : mínusz 3, mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken : plusz 1, mínusz 3 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig :

eleinte borult idő, sokfelé jelentős havazás, havas eső, dél-keleten eső. az éjszakai lehülés átmenetileg mérséklődik. az időszak második felében az északi szél megerősödik. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet : eleinte plusz 1- mínusz 4 később mínusz 2- mínusz 7, a legmagasabb nappali hőmérséklet : 0 - plusz 5 fok között. jelentős mennyiségű csapadék/ legalább 5 mm/ az ország területének 80 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél : 226 cm .

/mti/

13.45/p

--

-21-

bb.28. a belföldi szakkesztőség anyagainak jegyzéke november 29-én 13 óráig

se/p -cz

1973. november 29.

1. orvosképzés
 2. xx.kerületi vb
 3. új mérettáblázat
 4. a szovjet kultúra háza
 5. karácsonyfa
 6. a 4-es út
 7. gyulai várfürdő
 8. diófanemesítés
 9. téli könyvvásár
 10. bioszféra kutató
 11. tervpályázat dunaujváros rendezésére
 12. családi eseményeket rendező intézet
 13. elfekvő készletek
 14. bolgár- magyar együttműködés
 15. rendőrségi hírek
 16. pedagógus tanácskozás
 17. tanácskozás a dolgozó hibátlanul mozgalomról
 18. közlekedési balesetek
 19. a vidám színpad közleménye
 20. a martonvásári fitotron
 21. szmt ülés tatabányán
 22. testvérvárosi szerződés
 23. csongrád megyei tanácsülés
 24. kgst munkacsoport
 25. küldöttség b Nagladesben
 26. lakásépítési kiállítás
 27. időjárásjelentés
 28. hírjegyzék
- /mti/

--

bb.29. megalakult a szabolcs megyei közlekedési biztonsági tanács

vid/p -cz

1973. november 29.

csütörtökön nyiregyházán 38 szerv- hatósági, társadalmi, és tömegszervezet, gazdasági, közlekedési, művelődési, egészségügyi, propaganda szervek, fegyveres testületek, stb.- képviselőiből megalakult a szabolcs-szatmár megyei közlekedési biztonsági tanács. az ülésen részt vett alexa lászló a megyei pártbizottság titkára is. az alakuló ülésen az elnökség mellett három szakbizottságot -forgalom-szervezési, propaganda, pénzügyi - hoztak létre a különböző részfeladatok végzésére és elfogadták a negyedéves munkaprogramot. ebben többek között kresz-vetélkedők, közlekedési akadémiák, előadássorozatok szervezése, közlekedésbiztonsági vándorkiállítás rendezése szerepel. a kiállítás anyagát jövőre bemutatják minden járási székhelyen. a biztonságos közlekedés megteremtése, a balesetek megelőzése érdekében felhasználják és továbbfejlesztik a volt közúti baleset-elhárítási tanács jó módszereit, bővítik a szemléltetéssel összekötött felvilágosító tevékenységet, javítják a propaganda munkát./mti/

13.50/p

--
-22-

bb.30. szocialista brigádvezetői tanácskozás a dunai vasműben

vid/p -cz

1973. november 29.

a dunai vasmű szocialista brigádvezetői csütörtökön tartották szokásos évvégi tanácskozásukat, részt vett ezen závodi imre a fejér megyei tanács elnöke is. répási gellért vezérigazgatóhelyettes, műszaki igazgató vitaindító beszédében előbb számot adott az 1973. esztendő várható eredményeiről. ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy tíz hónap alatt a vállalati nyereség megközelítette az egy milliárd forintot. ez azt jelenti, hogy az éves vállalati nyereség körülbelül háromszáz millióval lesz több, s várhatólag meghaladja az 1.1 milliárdot. a nagyszerű eredmény eléréséhez nagy mértékben hozzájárultak a szocialista brigádok, amelyeknek a műszaki igazgató a tanácskozáson is köszönetet mondott. a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az 1974. -es évben növelni fogják az automatizálás fokát, új berendezéseket is üzembe helyeznek. de több száz milliós új beruházást üzemelés közben kell végrehajtani. ugyanakkor minden területen a termelés növelését, a minőség és a kizozatal javítását, a költségek csökkentését is tervezik. kérte a szocialista brigádokat, hogy a jobb, a gazdaságosabb termelés érdekében munkaterületük problémáinak megoldásában vegyenek részt, mondják el észrevételeiket és jaaslataikat. felhívta a figyelmet a szocialista brigádok feladatainak pontosabb, konkrétabb meghatározására, a brigádok munkájának összehangolására, mert mint mondtotta ez utóbbi, a brigádmunka összehangolása a vasműben legalább 100 millió forintot ér, ennyi népgazdasági hasznot jelenthet.

esztergomi imre, a vállalati szakszervezeti bizottság kulturális felelőse a szocialista brigádok művelődési eredményeiről és céljairól szólt.

a tanácskozás résztvevői a vitában a versenymozgalom szélesítéséről, a dolgozó hibátlanul munkamódszer eddigi eredményeiről mondták el véleményüket./mti/

--

bb.31. a dunai vasmű csőgyára befejezte éves tervét

vid/p -cz

1973. november 29.

a dunai vasmű csőgyára az idén a tavalyinál háromszor tonnával magasabb éves feladatot kapott. a nagyüzem dolgozója a vasműben elsőként teljesítették éves tervüket. a tervezett 40.000 tonna cső legyártását befejezték. nagy mennyiségben gyártottak gázcsövet a testvériség távvezeték építéséhez, valamint az olefin program megvalósításához. az év első háromnegyed évében, a múltév hasonló időszakaival szemben a dolgozók napi átlagkeresete 92.4 forintról 108 forintra emelkedett. az év végéig várhatólag ötezer tonna cső gyártásával teljesítik túl éves tervüket./mti/

14.00/p

--
-23-

bb.32. gyümölcsöző magyar-bolgár ipari és mezőgazdasági tapasztalatcserek

vid/a/-cz

1973. november 29.

európa egyik legnagyobb kenderipari vállalata, a mintegy 7 000 dolgozót foglalkoztató szegedi kenderfonó és szövő nemrégiben gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési megállapodást kötött a bolgár textilipar hasonlóan jelentős cégével, a dso textil vállalattal. a mindkét ország könnyűiparában fontos szerepet betöltő vállalatok között rövid idő alatt kölcsönösen hasznos kapcsolat, rendszeres tapasztalatcsere alakult ki. a szakemberek küldöttségei rendszeresen látogatják egymás üzemét, hozzá-visit, s egymás után bevezetik az újabbnál újabb technológiai, munkaszervezési és egyéb módszereket.

a szegedi vállalat szakemberei nemrégiben hasznos tapasztalatokat szereztek a hazánkban állandó gondokkal járó kendervetőmagtermesztés agrotechnikájáról, a biológiai és mechanikai rostfeltárás technológiájáról, ezekben a napokban pedig a szövés nélküli textilanyagok gyártási módjáról. ez utóbbi módszerrel készülő cikkek főként gépkocsi-, illetve lakáspadló burkolóanyagoknak, ruha-és cipőbélésnek más ilyen célokra használatosak. ezek gyártásában bulgária megelőzte hazánkat. szegeden csak most szerelték fel az erre szolgáló ugynevezett tűzött nemzógyártó gépsort, s ehhez, valamint a helyes gyártmányválaszték kialakításához sok tapasztalatot szereztek a bolgár testvérvállalat-tól.

igen jól beváltak és hasznos szolgálatot tesznek a nehéz fizikai munka csökkentésében, a kenderfonó és szövő öt gyáregységében alkalmazott, különféle típusú bolgár gyártmányú elektromos targoncák is. ezek közül a legtöbb az újszegedi szövőgyár 10 000 négyzetméteres új nagycsarnokában működik, ahol új munkaszervezés alapján, egyirányú körforgalommal oldják meg velük a korszerű anyagmozgatást.

természetesen szegedről is sok hasznos műszaki, technológiai újdonságot vittek már bulgáriába, hiszen az év elejé óta hat küldöttség járt tapasztalatcsere látogatáson a kenderfonó és szövő üzemében. a legutóbbi látogatás alkalmából például a pvc-kenéssel műbőrszerűvé, varázsolt, ponyvák gyártási módját tanulmányozták, amelyhez szegeden kitűnő technológiát dolgoztak ki, s a hozzá való berendezéseket is, „házilag, állították elő

/folyt.köv./
13.45/a

Tóth

- 24 -

bb.32./gyümölcsöző.....folyt./-a

ezekben a napokban szervezik annak a megoldását is, hogy megfelelő együttműködéssel jobban kihasználhassák a bolgár textilipari berendezések teljesítőképességét. a szegedi vállalat ugyanis saját nyersanyagából évente mintegy 100 000 négyzetméter ponyvaanyagot fonat és szövet majd bulgáriában, az anyag kikészítését pedig szegeden fejezik majd be. a bolgár textilipar által próbaképpen font és szőtt 10 tonnányi anyag minősége jól megfelel a kooperáció kialakításához.

tízéves barátsági, delegáció-és tapasztalatcsere egyezményt kötött 1968-ban a hódmezővásárhelyi marx tsz a plovdivi kerületben lévő iszkra községbeli j.dimov közös gazdasággal. a bolgár partizánvezérről elnevezett szövetkezetbe azóta minden esztendőben ellátogatnak, illetve onnét szakemberekből álló delegációt fogadnak.

a szerződés, félidejéhez, érve kocsis tiber, a marx tsz főagronómusa elmondotta, hogy a kölcsönös látogatások mindkét gazdaság számára gyümölcsözőek. a partnerválasztás azért is szerencsésnek mondható, mert körülbelül azonos nagyságu területen mintegy háromezer hektáron gazdálkodnak. a bolgároknál a zöltségtermesztés, a vásárhelyiekénél pedig a szántóföldi növénytermesztés a fejlettebb, előrehaladottabb. az eddigi látogatások alkalmával kölcsönösen gyarapították szakmai ismereteiket. annakidején bulgáriai tapasztalatok alapján épült meg a marx tsz 12 000 négyzetméter alapterületű üvegháza és a kint látottak alapján kívánják jövőre bővíteni, korszerűsíteni a szántóföldi zöltségkertetüket. a hódmezővásárhelyi szövetkezeti gazdák legutóbb alaposan szemügyre vették a bolgárok szőlőművelő kis traktorait, amelyek az idén már hazánkban is kaphatók. rövidesen vásárolnak ilyen erőgépet, hogy megkönnyítsék szőlőültetvényükön a talajmunkákat.

a vendégek hódmezővásárhely határában elsősorban a gabonatermesztést, a tápanyaggazdálkodást, a műtrágya felhasználást tanulmányozták. megtekintték az idén a gépi betakarításra nemisített legújabb magyar hibridkukoricákat. a két gazdaság nemcsak tapasztalatokat cserél, hanem különböző növények magjait is, amelyekkel - saját területükön kipróbálva - fajtaösszehasonlító kísérleteket végeznek és az eredményekről kölcsönösen beszámolnak egymásnak./mti/

13.50/a

III

10/14/80

- 25 -

bb.33. új olajipari üzem szegeden - többmillió köbméter gázt takarít meg, s százezer tonna víz szállítását teszi feleslegessé

vid- /fé - cz

1973.november 29.

a szegedi szénhidrogén medencében, a központi gyűjtőállomás mellett új olajipari üzem épült, mintegy 75 millió forintos beruházással. műszaki átadását befejezték, s megkezdték az üzempróbákat. a hazánkban egyedülálló objektum elsősorban a takarékoságot, s a biztonságos termelést szolgálja. fő feladata ugyanis, hogy leválassza a medencében kitermelt kőolajból a vizet, amelyet azután nem kell feleslegesen szállítani. további rendeltetése, hogy eltávolítsa és hasznosíthatóvá tegye az oldott gázokat, amelyeket a központi gyűjtőállomás szeparátorai még az olajban hagynak. ezek kiválasztása a takarékoság mellett azt is eredményezi, hogy a gázok nem kerülnek a levegőbe, tehát nem szennyezik a környezetet, s megszűnik a felgyülemelésük által keletkező robbanásveszély is.

ezeknek az olajban oldott gázoknak a leválasztása meglehetősen bonyolult feladat, amelyet az új üzem mintegy 30 méter magas lepároló tornyában végeznek el. a gázt azután csővezetékben az algyőri gázüzembe, illetve az országos távvezetékbe bocsátják. ilyen módon évente mintegy kétmillió köbméter földgázt, s ezer köbméternyi propán-butánt, s mentenek meg, s mintegy ötmillió forint értékben.

az olajban emulziósan jelenlévő vizet ugyancsak bonyolult berendezések távolítják el, fizikai-kémiai elven alapuló technológiával. az így évente kiválasztásra kerülő százezer tonnányi víz tehát nem kerül bele a szeged-százhalombatta közötti olajvezetékbe. ennek a nagymennyiségű víznek az évi, s utazási költsége, s a csőben, több mint 7 millió forint, vasuton még több - lenne. ezt az összeget tehát ugyancsak megtakarítják. a leválasztott vizet azután visszajuttatják a szénhidrogén tároló rétegekbe. ez további kettős haszonnal jár: az olajos víz nem szennyezi a környező élővizet, leginkább a tisztát, másrészt javítja a mélyben uralkodó rétegnomást, hiszen az egész kitermelési technológiát egyébként is a vízvisszanyomásra alapozták.

az automatizált üzem központi vezérlőteremből, mindössze néhány szakképzett dolgozó irányítja, szinte gombnyomásokkal. a távirányító és egyéb berendezéseket úgy tervezték meg, hogy beilleszthetők a rövidesen megvalósuló telemetriai rendszerbe, amikor az egész olajmező termelését képernyőről, illetve komputerek segítségével irányítják, ellenőrzik. a világszinvonalon álló üzemet jórészt az országos kőolaj és gázipari tröszt vállalatai, gyárai tervezték, illetve építették. /mti/

- 26 -

To 1100

bb.34. névadójukat ünnepelték taksonyban

vid/gö/mmé/fé -cz

1973.november 29.

a honalapító árpád fejedelem unokája, taksony vezér ezer évvel ezelőtt halt meg. bár a pontos dátumról nincsenek adatok, a történészek általában 973-974 telét jelölik meg halála idejének. a hagyomány szerint a magyar vezért a ráckevei dunaág mentén fekvő taksony környékén temették el, s a község innen kapta nevét.

taksony nevenapján, csütörtökön ünnepséget rendeztek a községben, amelyen megemlékeztek halálának ezredik évfordulójáról is. a taksony vezér nevét viselő általános iskola falán emléktáblát avattak. az ünnepségen göbel károly, a községi tanács elnöke emlékezett meg őseink fejedeleméről, aki 947-ben lett a magyarok vezére. délután a községi művelődési otthonban gyermekrajz kiállítás nyílt, ahol a ,, művészpálánták,, az ezer évvel ezelőtti eseményekről, a kalandosok koráról, taksony vezér tetteiről készült alkotásaikat állították ki. az ünnepség-sorozat szombaton fejeződik be, amikor történészek emlékeznek meg a község névadójáról. /mti/

--

bb.36. teljesítették centenáriumi felajánlásukat

vid/fé -cz

1973.november 29.

csütörtökön 108 személyes óvodát adtak át budapesten, a xv. kerületi ujjpalotán a komárom megyei állami építőipari vállalat dolgozói. a főváros centenáriuma tiszteletére ajánlották fel az építők, hogy két új óvodát építenek fel ebben a kerületben. az első építését még októberben befejezték, s mindkét létesítményt az ígért határidőre adták át rendeltetésének.

a komárom megyei brigádok viszonylag gyors munkával enyhítették ujjpalotán az óvodai gondokat. a német demokratikus köztársaságból vásárolt könnyűszerkezetes elemekből szerelték össze az új óvodákat. a szerelést ndk-beli szakemberek irányították. /mti/

--

- 27 -

To 1100

bb.35, fiatalok tanácskozása a jobb lakossági szolgáltatásért

t ró/tm/p -cz

1973. november 29.

ma több mint három millió lakás, csaknem 30 milliárd forint értékű háztartási gép, és mintegy 300.000 személygépkocsi igényli fejlett, korszerű javító-karbantartó hálózat kialakítását. a lakossági szolgáltatások fejlődésével, az itt dolgozó fiatalok helyzetével - a kormányprogram nyomán - már eddig is sokat foglalkozott a kisz központi bizottságának intéző bizottsága - csütörtökön - újabb előrelépésként a gondok megoldásának útján - a magyar kereskedelmi kamara székházában először rendezték meg a lakossági szolgáltatásban dolgozó fiatalok országos aktív-értekezletét, azaz a céllal, hogy az e területen dolgozó fiatalok figyelmét a lakossági szolgáltatások megjavítását célzó kormányprogram végrehajtására irányítsa, és a kisz-szervezeteknek ezzel kapcsolatos feladataihoz általános irányelveket adjon, és konkrét segítséget nyújtson. a munkaértekezleten az ország minden részéről érkezett mintegy 300 fiatalon kívül képviselője révén részt vett az mshmp kb, az okisz, az országos tervhivatal, a minisztertanács tanácsi hivatala, a magyar nők országos tanácsa, s minden olyan állami és társadalmi szerv, ahol a lakossági szolgáltatással foglalkoznak.

huber imre, a kisz kb ifjúnok osztálya helyettes vezetőjének előadása nyitotta meg a tanácskozást. előadásában többek között hangsúlyozta, hogy a szolgáltatás szférájának igen fontos szerep jut a népgazdaságban, az aktív keresők 30 százaléka e területen dolgozik, s a szolgáltatások értéke a népgazdaság egész tevékenységét felölelő bruttó nemzeti termelés 27 százaléka. ismeretes, hogy a gazdaságfejlesztés engedhetetlen feltétele a szolgáltatás ágazatának felzárkóztatása a népgazdaság többi ágazatához. a iv. ötéves népgazdasági terv célul tűzte ki olyan életszínvonal-javító intézkedések meghozatalát, amelyek a munkásosztály egészére, valamennyi dolgozó rétegre előnyösek, és jól érzékelhetők. ennek jegyében a textil tisztító ipar tevékenységét a tervidőszakban mintegy 80 százalékkal kell fejleszteni, a láskarbantartási tevékenységet a iv. ötéves terv végére az 1969.-es szint több mint kétszeresére kell emelni, az elektromos és elektroakusztikai háztartási készülékeket javító tevékenységet 1975-ig 60 százalékkal kell emelni.

mindez a munka elképzelhetetlen az ifjúság aktív, cselekvő részvétele nélkül, hiszen a lakossági szolgáltatások leginkább tisztá profilu ágazataiban minden százezer dolgozó közül 40.000 a harminc éven aluliak száma. ezek a fiatalok 30 szakmában dolgoznak: 50 százaléku szaktanácsként, 40 százaléku betanított, illetve segédmunkásként, 10 százaléku pedig adminisztrátor.

/folyt köv. /
14.25/p

-28-

1500

bb.35. fiatalok....folyt /p

az előadásból, s a számos hozzászólásból kitűnt, hogy a jövőben - a célok megvalósítása érdekében - hatékonyabb segítséget kell nyújtani az ifjúsági szocialista munkaversenymozgalom népszerűsítéséhez, az egyéni és kollektív versenyformák mellett fokozottan kell támogatni az ifjúság kezdeményező-készségét, lendületét felhasználó helyi akciókat, védnökségeket. a lakossági szolgáltatásban működő kisz-szervezeteknek jobban ki kell használni a szocialista brigádmozgalom mozgósító erejében rejlő lehetőségeket. részt kell vállalniuk a szakszervezeti szervekkel közösen a hatékony fogyasztói érdekvédelem megvalósításában, annak a gondolatnak a jegyében, hogy mindannyian fogyasztók vagyunk. /mti/

--

bb 37. licenc-szerződés az autóbiztonsági övek hazai gyártására - új javítóállomásokat építenek, autós üzleteket nyitnak - az afit-sajtótájékoztatója

t jf/pá szb 1e -cz

1973. november 29.

a iv. ötéves terv eddig eltelt időszakában 11 új, korszerű karbantartó állomást helyezett üzembe az autófenntartó ipari tröszt - mondotta kovács béla vezérigazgató csütörtöki sajtótájékoztatóján, amelyen a javítóipar tevékenységéről és terveiről tájékoztatta az újságírókat. a 460 millió forintos beruházással eddig kerekén évi 3 millió órával növelték a karbantartó-javítóipar kapacitását. a tervidőszak hátralévő időszakában további létesítményeket adnak át; budapesten a xvii. kerületben, vidéken pedig ajkán, pécsen, salgótarjánban, marcaliban, pápán és dombóváron kezdik meg a munkát az új szervizállomások. tárgyalnak arról, hogy további öt üzemet is építenek; debrecen, sárvár, komló, cegléd és sopron jön szóba, egyelőre azonban még nem döntöttek arról, hogy mikor kezdenek hozzá az építkezésekhez. a már meglevő afit-javítókat folyamatosan korszerűsítik, bővítik. az utóbbi két-három évben mintegy 130 millió forintot fordítottak ilyen célra. növelték az állomások műszaki színvonalát; jelentős költséggel új berendezéseket helyeztek üzembe, korszerűsítették az autófényezést és a modern diagnosztikai műszerekkel segítik a szerelők munkáját.

a hálózat fejlesztése nyomán érezhetően meggyorsult a javítás. míg korábban két-három hetes előjegyzéssel fogadták az autót a szerelőüzemek, manapság egy-két napos várakozási idővel vállalják a javítást, sőt nagyon sok helyen azonnal kezelésbe veszik a kocsikat. az afit adatai szerint egy év alatt 21 százalékkal csökkent a karbantartási tevékenységgel összefüggő panaszok száma, amelyek összességükben nem érik el a javított kocsik számának egy ezrelékét sem. ennek ellenére azonban a panaszok megelőzésére, illetve gyors orvoslására további erőfeszítéseket tesznek: létrehozták az afit központi ügyfélszolgálatát, s a műhelyekben dolgozó szakembereket egyebek között bérintézkedésekkel ösztönzik a gondos, hibátlan munkára.

/folyt.köv./

-29-

1510

bb 37. /licenc-szerződés... 1. folyt./-szb

a tröszt üzemei megkezdik a szerelőmunkát kiegészítő kereskedelmi tevékenységet is, hogy a szervizüzemben tartózkodó gépkocsi tulajdonosok esetenként a helyszínen megvásárolhassanak bizonyos autoápolási, felszerelési cikkeket, néhány nélkülözhetetlen tartalék alkatrészt. az afit 1974-ben 14 kiskereskedelmi üzletet nyit; négyet budapestben, és 1-1-et mohácson, szentesen, gyulán, ajkán, hódmezővásárhelyen, siófokon, kiskunfélegyházán, hajduszoboszlón, vácott és hatvanban. 1975-ben további öt üzletet adnak át, a lakossági szolgáltatás javítására központi raktárt hoztak létre, innen a javítóállomások megrendeléseit soronkívüli szállítással teljesítik.

a vezérigazgató bejelentette, hogy a közuti balesetek megelőzése érdekében az országban 35 gépjárműfék hatásmérő berendezést szereltek fel. az állomásokon egyre több a futómű-beállító optikai berendezés, mindenütt van kerékkiegyensúlyozó berendezés és a fényszóró beállítás sem okoz már gondot. a központi kiserületi üzemben megkezdtek a gépkocsik futóműveinek gyors ellenőrzésére szolgáló ugynevezett csuszólapos ellenőrző berendezés prototípusának tervezését, a berendezés valószínűleg jövőre már sorozatban gyártják. licenciació vásárlással jövőre hozzálátnak a gépkocsi lengéscsillapítók ellenőrzésére alkalmas próbapadok előállításához. s ami az autósok számára igen fontos licenc-szerződést kötöttek autóbiztonsági övek hazai gyártására. a tervek szerint a jövő év második felében kezdik meg a minden igényt kielégítő háromponton felfüggesztett és egy kézzel kezelhető biztonsági öv gyártását. az övek a nemzetközi előírásoknak minden szempontból megfelelnek majd. /mti/

--

bb 40. Losonczi távirat

mm szb -cz

1973. november 29.

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte salem ali robaya-t, a jemeni népi demokratikus köztársaság elnöki tanácsa elnökét az ország nemzeti ünnepe alkalmából. fock jenő, a minisztertanács elnöke mohamed ali nasser miniszterelnöknek, péter jános külügyminiszter pedig mohamed saleh mutia külügyminiszternek küldött táviratot. /mti/

--
-30-

1515

bb 38. a társadalmi aktivisták teljesítették centenáriumi vállalásaikat - munkások kitüntetése a szot-ban

t -don szb zs -cz

1973. november 29.

a szakszervezetek budapesti tanácsa csütörtökön tartotta meg a pest, buda és óbuda egyesítése 100. évfordulója tiszteletére szervezett akcióprogram záróünnepségét, amelyen munkásokat, szocialista brigádvezetőket tüntettek ki. az ünnepségen ott voltak a centenáriumi akciók szervezésében és végrehajtásában kitűnt szakszervezeti tisztségviselők, a szot elnökségének, a budapesti pártbizottságnak, a fővárosi tanácsnak, a hazafias népfront budapesti bizottságának és a kommunista ifjúsági szövetség budapesti bizottságának képviselői.

a centenáriumi akciókat verbai lajos, a szakszervezetek budapesti tanácsának titkára értékelte. megállapította, hogy a társadalmi aktivisták teljesítették vállalásaikat; a budapesti szakszervezeti szervek az elmúlt két esztendőben eredményesen járultak hozzá a centenáriumi ünnepségek sikeres előkészítéséhez, lebonyolításához. számos önálló akciót kezdeményeztek. elismeréssel szólt a budapesti metró kelet-nyugati vonala második szakaszának építőiről, akik a tervezettnél egy évvel korábban készültek el a vonalalagittal. az szbt titkára elmondta: a szakszervezetek most azon dolgoznak, hogy versenyvállalást kezdeményeznek az észak-déli metró vonal építésénél is.

a munkahelyi szakszervezeti testületek szintén eredményesen mozgósították a „szép, tiszta, virágos budapestért... tizezrek szépitették, csinostították üzemük udvarát és környékét. jelentős eredményeket hozott az „egy üzem - egy iskola,, akció is. a budapesti üzemek és intézmények dolgozói csaknem 40 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a kerületek iskoláiban. ezen túlmenően részt vettek az óvodák, bölcsődék felújításában is.

a szakszervezeti szervek szellemi vetélkedők tucatjait, politikai, kulturális rendezvények százait szervezték. üzemi kiállításokon, városnéző sétákon, tit előadásokon méltatták a főváros 100 éves történetét.

a centenáriumi akciók végrehajtásában kitűnt dolgozókat, szakszervezeti aktivistákat a szakszervezetek országos tanácsa és a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága kitüntetésben részesítette. tizennégyen kapták meg a szot elnöksége által adományozott „szakszervezeti munkáért,, arany, illetve ezüst kitüntető jelvényt és oklevelet; ketten „centenáriumi emlékérmét,, , huszonöten „centenáriumi emléklakettet,, százan pedig „centenáriumi oklevelet,, kaptak. a kitüntetések átnyújtása után az irodalmi színpad művészei adtak műsort a „duna két partján,, címmel. /mti/

--
-31-

1515

bb.39. saját erőből új automatika a pécsi hőerőműben - gazdaságosabb, biztonságosabb a szénfeldolgozás

vid/fé -cz

1973.november 29.

új automatikus szállító és vezérlő berendezés kezdte meg működését a pécsi hőerőmű keverőüzemében, ahova naponta mintegy 6500 tonna szén érkezik, zömében a mecseki bányákból. a tekintélyes szénmennyiség fűtőértéke 1100 és 5200 kilokalória között váltakozik, míg a nedvességtartalma 3 és 22 százalék között mozog. a keverőüzem feladata, hogy ezekből a felhasználáshoz szükséges 2500-2600 kilokalóriás tüzelőanyag legyen. különösen fontos a keverésnél az egyenletés fűtőérték biztosítása. ezt a munkát könnyíti meg és teszi jobbra a saját erőből felújított automatizált szállító-vezérlő gépsor, amely a negymennyiségű szenet fennakadás nélkül, folyamatosan dolgozza fel. a korábbi nyolc helyett 25 variációs lehetőség van a szén fogadására, tárolására és továbbítására, tehát gazdaságosabb is a felhasználás. az automaták gondoskodnak arról, hogy a kezelő el ne tévessze a sorrendet, a szénvezénylőből adják ki a legtávolabbi pontokra is az utasítást, ahonnan a végrehajtás visszajelzése érkezik. a balesetveszélyt csökkentik az utvonalak mentén elhelyezett ellenőrző állomások, amelyek állandó kapcsolatban állnak a központi vezérlőasztallal.

a berendezést a villamosüzem dolgozói tervezték és készítették a teljes munka 1,2 millió forintba került. külső vállalat ezt csak többszöröséért vállalta volna./mti/

--

bb.41. mintegy 70 ezren tanulnak az újrendszerű szakmunkás-továbbképző tanfolyamokon - az otki sajtótájékoztatója

t/ol/mm/ie/fé -cz

1973.november 29.

a szakmunkások újrendszerű továbbképzésének tapasztalatairól, az oktatás sajátos feladatairól tájékoztatta csütörtökön a sajtó munkatársait dr. miklós károly, az országos továbbképzési kutató intézet igazgatója.

mint ismeretes, két esztendeje a kormány határozatot hozott amunkásoknak és középfoku szakembereknek a társadalmi-technikai fejlődéssel lépést tartó, speciális, korszerűsítő és ismeretterjesztő továbbképzéséről, az egyszerűbb vezetői feladatra való felkészítéséről. a végrehajtás első lépcsőjeként 1972 őszén az érintett szaktárcák 45 kiválasztott vállalatánál 14 - köztük különféle szerelő, lakatos és speciális műszerés - szakmában kezdődött az oktatás, általában 140-150 órás tanfolyamok keretében. egy esztendő tapasztalataira alapozva az idén 60-70 ezren vesznek részt a továbbképzésben, és nemcsak szakmunkások, hanem betanított és segédmunkások is. a minisztériumok 35 tanfolyam tipushoz készítették tankönyveket, tematikákat, néhány szakmában már módszertani segédanyagok, utmutatók is segítik az oktatók munkáját.

/folyt.köv./

- 32 -

*szervezett
+ már*

1500

bb.41./mintegy 70... folyt./fé

a továbbképzés szervezése a vállalatok feladata, mert a termelés tényleges szükségleteihez igazdva oldható meg a legkedvezőbbben, hogy a rendelkezésre álló kapacitások valóban a legszükségesebb képzési célokat szolgálják, a lehető leghatékonyabban. arra is mód nyílt, hogy különféle oktatási intézményekkel karöltve több vállalat közösen szervezzen tanfolyamokat dolgozói számára. a vonatkozó rendelet alapján lehetőség van arra, hogy a munkások egyidejűleg elvégezhessek az általános iskola hetedik, és nyolcadik osztályát, évfolyamonként mindössze öt hónap alatt.

a továbbképzés hatékonyságának előmozdítására 1971-ben megalakult országos továbbképzési kutató intézet egyebek között tematikák, tananyagok kidolgozásával, bevezetésével; a felnőttoktatás didaktikai, pszichológiai sajátosságainak elemzésével, a hazai és külföldi kutatási eredmények összegyűjtésével, ismertetésével, új módszerek kikísérletezésével; a továbbképzés szakmai propagandájának irányításával veszi ki részét a nagyszabású feladat megvalósításából.

az intézet munkatársai a múlt évben kezdődött tanfolyamok rendszeres látogatása során 60 vállalat 80 foglalkozásán vettek részt, és 5-600 munkás véleménye alapján összegezték tapasztalataikat. megállapították, hogy általában jól halad a szervezett oktatás, az oktatók többsége egyetemet végzett, a vállalat vezetőinek sorából kerül ki; a tankönyveket és más taneszközöket a legtöbb vállalat térítésmentesen biztosítja; az oktatás megfelelő helyen és az esetek többségében részben munkaidőben zajlik. vannak vállalatok, ahol a sikeres előmenetelt anyagilag is ösztönzik, sokhelyütt a kollektív szerződésben is rögzítették az újrendszerű továbbképzés feltételeit. egységes vizsgáztatási rendszer azonban még nem alakult ki; írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámolók, illetve ezek kombinációja a jellemző.

az észrevételekből azonban az is kitűnik, hogy nem egy helyen az oktatás színvonala magasabb szintű volt a hallgatók felkészültségénél; több szemléltetőeszközre, az egyes tantárgyak óraszámának növelésére, a helyi sajátosságokhoz való fokozottab alkalmazkodásra lenne szükség. sok szakmunkás kérte, hogy a tanfolyam sikeres elvégzése mentesítsen a szakközépiskolába való jelentkezéskor a felvételi vizsga alól. mint az az otki-ban megállapították, a helyi párt-és tömegszervezetek sokat tettek eddig is a tanfolyamokért, kívánatos lenne, hogy a jövőben még hathatósabban segítsék a továbbképzés szervezését, lebonyolítását, és az arra való mozgósítást.

az utóbbi időben újabb szakmákban - így például a hegesztők, hűtőgép-szerelők körében - is igénylik a továbbképzést. a tervek szerint a jelen ötéves terv végéig a munkások 9-10 százaléka kapcsolódik be, s a következő ötéves terv időszakában már évenként mintegy 250 ezren vesznek részt az újrendszerű továbbképző tanfolyamokon, ilyenformán nem egészen egy évtized alatt minden munkásnak lehetősége nyílik arra, hogy szervezett formában bővítse ismereteit./mti/

--

- 33 -

1600

bb 42. ülést tartott a tot elnöksége

t jf/pá szb ie -cz

1973. november 29.

a termelészövetkezetek országos tanácsának elnöksége csütörtökön szabó istván elnökletével ülést tartott. az ülésen részt vett dr. soós gábor, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszteriumi államtitkár, dr. gellért györgy, a legfelsőbb bíróság általános elnökhelyettese és dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára.

az elnökség megtárgyalta a tsz-tagok vitás ügyeinek és panaszainak intézésével foglalkozó szövetkezeti döntő bizottságok működésének eddigi tapasztalatait. a döntőbizottságok megalakítását - mint ismeretes - az egységes szövetkezeti törvény, illetve a tsz-törvény 1972. január 1-től kötelezővé tette; ennek nyomán a tsz-ek létrehozták a bizottságokat, amelyekben jelenleg tízezer tag visel különféle tisztséget. a szövetkezeti döntőbizottságok a szövetkezeti önkormányzat egyik fontos belső szervévé váltak, és a tagsági viták fórumai lettek. a bizottságokban a tagok 77 százaléka fizikai dolgozó, bennük megfelelő képviselést kaptak a nők és a fiatalok. /a tagok mintegy 40 százaléka nő./

a bizottságokhoz érkezett ügyek egynegyede a tagok munkavégzésével kapcsolatos. a kártérítési és a fegyelmi ügyek viszonylag nagy száma arra utal, hogy a szövetkezetekben egyre inkább megszilárdul a belső fegyelem, szervezettebb lesz a munka, ami a felelősségre vonásnál, s annak növekvő súlyánál is megmutatkozik. a bizottságok érdekellentétet feloldó, igazságszolgáltató tevékenységüket megbízhatóan látják el.

az elnökség megállapította, hogy a bizottságok egy része mind-
eddig egyetlen ügyet sem tárgyalt, mert a szövetkezeti tagság ezekben a gazdaságokban nem ismeri kellően ennek a szervezetnek a tsz életében betöltött szerepét. ezen a helyzeten változtatni kell.

a panaszos ügyek intézésével kapcsolatban gond, hogy a szövetkezeti tagság egy része, de sok esetben az országos állami szervek is panaszait, illetve a hozzájuk érkezett reklamációkat a tot-nak küldik meg, holott ezekben a kérdésekben a szövetkezeteknek - s éppen a döntőbíróknak - vagy pedig az illetékes állami, tanácsai szerveknek van döntési joguk.

az elnökség elhatározta, hogy az országos tanács és a tsz-területi szövetségek a jövőben az eddiginél nagyobb mértékben segítik a döntőbizottságok munkáját, a tisztségviselők továbbképzését és tájékoztatását. a bizottságok működésének elősegítésére ajánlást adnak ki a mezőgazdasági termelészövetkezeteknek. /mti/

-34-

bb. 43. körösmenti termelészövetkezetek szocialista brigádvezetői tanácsztak békéscsabán

vid/fm/rj -cz

1973. november 29.

a körösök vidéke termelészövetkezetek területi szövetsége csütörtökön rendezte meg a kollektív gazdaságok szocialista brigádvezetőinek tanácskozását. a megye északi táját, döntően gyenge talajadottságú területet felölelő gazdaságokban 210 szocialista brigád több ezer taggal tevékenykedik. a beszámolókból és a felszólalásokból kitűnt a kedvezőtlen adottságú szövetkezetekben különösen nagy szerep vár a szocialista brigádokra. ők a technikai forradalom zászlóvivői, az új termelési módszerek terjesztői. a füzesgyérmati vörös csillag tsz-ben például a többszörösen kitüntetett 19 szocialista brigádnak nagy a szerepe abban, hogy a sárrét szikes talaján kiváló feltételeket teremtettek, s országosan rekord termelési eredményeket produkálnak búzából, lucernából, almából és egyéb terményből. a kondorosi dolgozók tsz-ben ugyancsak a szocialista brigádok fejlesztették híressé a nagyüzemi kerétszert, s évente 11-12 millió forint értékű vitamindus primőr zöltséget, illetve szabadföldi zöltséget adnak hazai és külföldi fogyasztásra.

a kukorica, cukorrépa, rizs zártrendszerű termesztésében, a szakosított tehenészeti és sertéstelepeken az ország egyik legnagyobb éléstára, békés megye dinamikus fejlődést ért el, szintén a szocialista brigádok példamutatása nyomán. búzából egyik évről a másikra 6 mázsával, kukoricából 10-zel, rizsből, szintén 6 mázsával több termelt hektáronként. szó volt arról is: a jó példa nyomán helyes lesz megteremteni a szocialista brigádmozgalom feltételeit azokban a kollektív gazdaságokban is, ahol még nem bontakozott ki a versenymozgalom legmagasabb formája. /mti/

--

bb. 44. hegesztőgáz-gyár dumaföldvár határában

vid/fm/rj -cz

1973. november 29.

dumaföldvár határában - az előszállási országút mellett - felépült az oxigén - és dissouszgázgyár vállalat új üzem. a több mint hetvenkét millió forintos költséggel létesített üzemben az építkezésekhez szükséges hegesztőgázt gyártják az ország déli felének ellátására. az évi kétezer tonna megtermelése révén nem szorulunk majd behozatalra és jelentős fuvar költséget takarít meg a népgazdaság. /folyt.köv./

15.45 rj

- 35 -

1610

bb. 44. hegesztőgáz-gyár.... 1. folyt./rj

csütörtökön megkezdődött az új gyárban a berendezések szerelése, beszállítása, műszaki átadása. ennek befejeztével - körülbelül tíz nap múlva megkezdődik a próbaüzemelés. a berendezések üzemelés közbeni alapos ellenőrzése után előreláthatólag a jövő év elején kezd meg a folyamatos termelést a gyár. /mti/

--

bb. 45. átadták sárváron az új pepsi cola töltőüzemet

1973. november 29.

vid/fm/rj

csütörtökön adták át sárváron az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vállalat új pepsi cola töltőüzemét. az új létesítményt, - amely a gyártást szolgáló 24-72 méteres vasvázás csarnoképületből és a két szintes szociális épületből áll, - ez év májusában kezdték építeni. a beruházásra mintegy hetven millió forintot fordítottak. a modern, automatikus gépsort, a pepsi cola company vállalat szállította.

az új üzem 66 dolgozóval kezdte meg működését, s óránként 15 ezer üveg üdítő italt készít. évi termelési értéke mintegy 75 millió forint lesz. „terítési”, területe győr-sopron, vas, veszprém, zala megye és a balaton északi partja. a sárvári és a már működő badacsonytomajai üzemmel véglegesen megoldják e terület üdítő ital-ellátását. a két töltőüzem a jövő évben negyven millió palack pepsi colát ad a kereskedelemlnek.

a vállalat az üdítő italt értékesítő kereskedelmi és vendéglátó egységeket igyekszik megfelelő hűtőberendezésekkel is ellátni. eddig már 350 hűtőládát üzemeltetnek s jövőre ezt a számot újabb százzal növelik.

az átadás alkalmából megrendezett ünnepségen a város párt-, tanácsi vezetőin kívül résztvett czirák ferenc, a vas megyei pártbizottság titkára, dr. gonda györgy, a megyei tanács elnöke és herbert ley, a pepsi cola company vállalat elnökhelyettese is. /mti/

--

- 36 -

15.47 rj

16¹⁵

bb. 46. sajtótájékoztató a tíz éves kgst rádiótechnikai és elektronikai állandó bizottság munkájáról

t/ni/fk/rj ie -cz

1973. november 29.

asztalos lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes csütörtökön sajtótájékoztatót tartott a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának tíz éves fennállása alkalmából.

a bizottság tevékenységének első szakaszában - mondta a miniszterhelyettes - az iparnak ezen a területén meghatározta a műszaki-tudományos együttműködés alapvető irányvonalait és koordinációs terveit az 1966-70-es évekre. az áruforgalom növelésére jelentős szabványosítási munka kezdődött, a műszaki fejlesztés során a tagországoknak sikerült számos korszerű gyártmányt kidolgozniok. a párhuzamoságok elkerülésére a műszaki kutatások területén sokoldalú cserét valósítottak meg a tagországok.

a következő 1975-ig szóló ötéves tervidőszakra munkájának meghatározásában már közösen kialakított prognózisokra támaszkodhatott a bizottság. a kgst tagországok és jugoszlávia több, mint száz tudományos intézetében, vállalatában végeznek tudományos tevékenységet. 1970-ben a bizottság jóváhagyta az összeített távlati szabványosítási tervet is, amely már 27 komplex szabványosítási témát ölel fel.

a bizottság 1969-ben, a kgst 23. rendkívüli ülészakánájának határozatai alapján mintegy 15 évre előre meghatározta a tagországok együttműködésének alapvető irányvonalait. a kidolgozott komplex program szerint, mint ismeretes a két legfontosabb terület az együttműködésben a tervezés és a termelés. a kgst-országok rádióelektronikai iparának tervezése az 1976-80-as évekre program szerint folyik. megvalósítják az automatizált komplex hírközlő rendszerek gyártását, továbbfejlesztik az elektronikus számítógépgyártást, a közfogyasztású rádiótechnikai cikkek korszerű típusait és teljes választékát. az ezekhez szükséges ellenőrző, mérő és vizsgáló folyamatok automatizálási rendszerét is megvalósítják, ugyanugy, mint az automatizált légi-forgalmi irányító rendszert.

/folyt.köv./

16.15 rj

- 37 -

16¹⁵

bb. 46. / satjtótájékoztató... 1. folyt./rj

a bizottság 252 ajánlatot fogadott el újfajta berendezések, köztük több komplett gyártóvonal létrehozására. az elmúlt időszak fontos ajánlásai elsősorban a gyártásszakosításokra és a kooperációkra vonatkoztak.

ezután a magyar hiras-és vákuumtechnikai ipari részvételéről szóló asztalos lajos. magyarországon 1970-ben az alágazat termékének 73 százalékát exportálta a szocialista országokba, 1975-ben pedig a lényegesen növelt volumenű termelés mellett a termékek 60-63 százalékát fogja a partnereknek átadni. az ilyen nagyarányú együttműködés eredménye, hogy amíg a magyar gépipar 1950-től 1970-ig termelését megnyolcszorosozta, addig a hiras-technikai ipar termékmennyiségét 21-szeresére növelte. az ipari össztermelésből az iparág termelési aránya is folyamatosan nő.

az új gazdaságirányítási rendszer további lehetőségeket nyitott a fejlődésben - állapította meg asztalos lajos. - új gyártási és technológiai licencek, know-how-ok vásárlása gyorsította az iparág korszerűsödését. az erőfeszítéseket főként olyan termékekbe fektetik a magyar vállalatok, amelyek a szocialista országokban keresettek. az együttműködés legújabb termékei: a közszükségleti kazettás magnetofonok, rádiótechnikai berendezések, komplett oktatástechnikai rendszerek. a rádió mérőműszerek gyártására szakosítási szerződéseket kötöttünk az ndk-val és csehszlovákiával. a szocialista országok igényeinek kielégítésére hoztuk létre elektronikus orvosi műszergyártásunkat és a tv-műszerek gyártását. igen jelentős kétoldalú együttműködést alakítottunk ki a szovjetunióval a vákuumtechnika területén, ennek reprezentáns berendezése az óránként 3500 villanygót gyártó automata gépsor, amely a világon egyedülálló. asztalos lajos végül bejelentette, hogy a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottsága december 1-től 7-ig budapestten tartja 25. jubileumi ülését. ezen a beszámolót dr. horgos gyula kő-és gépipari miniszter tartja, aki megalakulása óta elnöke a bizottságnak. a kgst titkárságát r. görbing titkárhelyettes képviseli, a magyar kormány nevében pedig huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese üdvözlő a tanácskozást. először vesz részt a bizottság munkájában kuba küldöttsége.

a jubileumi ülés alkalmából kiállítás nyílik a technika házában, amelyen grafikák, fotók, dokumentumok segítségével mutatják be a kgst országok és jugoszlávia rádióelektronikai termékei fejlődését. /mti/

--

16.20 rj

- 38 -

1628

bb. 47. a daganatos megbetegedések a korányi társaság nagygyűlésének programján

t/mir/mm/rj -cz

1973. november 29.

csütörtöktől három napon át a magyar tudományos akadémián tartja idei nagygyűlését az orvostudomány különböző ágait összefogó korányi sándor társaság. a tudománytanácskozást kerpel-frónius ödön, a társaság elnöke nyitotta meg. elmondotta, hogy mint minden tudományágban, az orvostudományban is egyre inkább tért hódít a specializálódás. az eredményes gyógyításnak azonban továbbra is elengedhetetlen követelménye, hogy valamennyi orvos ismerje a napirenden szereplő általános orvosi problémákat, az ehhez kapcsolódó, megoldásra váró feladatokat és a kutatás legújabb eredményeit. egyebek között ezért választották a társaság idei nagygyűlésének programjába a daganatok operálhatóságának, illetve kombinált-sugaras, gyógyszeres és műtéti - kezelésének időszerű kérdéseit. ez a témakör ugyanis a belgyógyásztól a sebészetten és a nőgyógyászatot át a gyermekgyógyászatig az orvosi gyakorlatnak minden egyes ágát érinti.

a megnyitót követően dr. zoltán imre professzor, a magyar orvostudományi társaság és egyesületek szövetségének elnöke, a semmelweis orvostudományi egyetem 11. számú nőgyógyászati klinikájának igazgatója, a női daganatos megbetegedések mai állása, címmel tartotta meg korányi emlékelőadását. a nagygyűlés a délutáni órákban szakelőadásokkal folytatódott. a tudományos tanácskozáson a legkülönbözőbb szakterületen dolgozó több mint 200 orvos 44 előadás keretében ismerkedik a daganatkutatás jelenlegi helyzetéről és eredményeiről. /mti/

--

bb. 30. pótlás a mai bb. 30. számú „szocialista brigádevetési tanácskozás” a dunai vasműben, című hírünkhez

vid/fm/mné/rj hgy

1973. november 29.

fenti hírünk utolsó, „a tanácskozás részvevői, ..., kezdő bekezdése helyett kérjük a következő pótlást felhasználni:

a dunai vasműben jelenleg a dolgozók kétharmadrésze vesz részt a szocialista munkaversenyben, összesen 715 brigád dolgozik a szocialista cím elnyeréséért. a munkáskollektívák egyharmada, 233 brigád kiérdemelte már az arany-, ezüst, vagy bronz brigádfokozatot, nagy hagyományai vannak a „szocialista üzem, műhely illetve osztály, címért folyó kollektív versenynek is.

/folyt.köv./

16.25 rj

- 39 -

1630

bb. 30. / pótlás... 1. folyt./rj

a tanácskozáson több brigádvezető beszámolt brigádja példamutató eredményeiről, a brigádvezetők országos tanácskozása iránymutatásának megvalósításáról. többen foglalkoztak az üzemi demokrácia, a brigádértékelés és a verseny nyilvánosság problémáival is. elmondták, hogy a szakmai, politikai oktatás, továbbképzés évről-évre fejlődik, s a brigádok többsége keresi a tartalmasabb kulturális vállalás formáit is. a mozgalomnak azonban továbbra is az üzemi-mozgalmi élet, a munka-fegyelem- mutatószámokkal nem mérhető - oldala a leggyengébb. javasolták, hogy a verseny értékelésénél ezeket a szempontokat nagyobb súllyal érvényesítsék, ezzel is erősítve a brigádmozgalom szocialista tartalmát. /mti/

--

bb. 49. budapesttől tatabányaig randalizozott a vonaton

vid./rj /rj -cz

1973. november 29.

káldi Lajos 35 éves kapuvári segéd munkás, - aki súlyos testi sértés miatt már kétszer volt büntetve, - részegen szállt fel a budapestről komárom felé tartó vonatra. molesztálta a kalauz-nőt, majd a mozgó-büfében randalizozott. végül tatabánya-alsó állomáson - a már közben értesített rendőrszolgálat-leszállította a vonatról, amely e miatt nyolc percig állt. káldi a rendőröknek is ellenszegült, de végül ártalmatlanná tették. az esztergomi megyei bíróság jogerősen egyévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb. 51. „paprikások”, tudományos tanácskozása kalocsán

vid/fm/rj -cz

1973. november 29.

kalocsán, a hazai fűszerpaprikanemesítés központjában, csütörtökön tudományos tanácskozást tartottak, a zöldségtermesztési kutató intézet 30 éves jubileuma alkalmából. az itteni kutató állomás irányítója - a két tájkörzet - a szegedi és a kalocsai paprikanemesítők munkáját, az ősi növénykultúra fenntartását. /folyt.köv./

1630 rj

- 40 -

1635

?? 51. / „paprikások”, ... 1. folyt./rj

a tanácskozáson dr. szücs kálmán, a méh főosztályvezetője tartott bevezető előadást. mint mondotta, a jól összehangolt tudományos és gyakorlati munka eredménye, hogy az utóbbi tíz évben 15 mázsával nőtt a fűszerpaprika hektáronkénti hozama. minősége is megőrizte vezető szerepét a világpiacon. egyöntetű a magyar ételízest, és gazdag színezeti, kihevert-e a kisüzemből adódó „válság”, -át, s a korszerű követelményeknek megfelelően halad a termelésfelújítás, a fajtaváltás. az idén már a kalocsai körzetben a paprika-termőterületek 62 százalékán új nemesítések, az intenzív termesztésre alkalmasabb fajták kaptak helyet. a korán érő, rövidebb tenyészidejű fajták elszaporításával változik a termelés technológia is. a helyreállítás kiiktatható a palántanevelés, és az előnevelt növények fáradtságos ültetése.

az elhangzott 13 tudományos és gyakorlati témájú előadás szerint jó úton tart a magyar fűszerpaprika nemesítése, termesztése. megfelelően összehangolt, a gazdasági és a piaci igényt követi a további tudományos munka is. jelenleg legszükségesebb tennivalóként foglalkoznak a fűszerpaprika vegyszeres gyomirtásának és tápanyagforgalmának megoldásával. a nemesítési téma pedig az újabb fajták előállításával mellett új termésforma kialakítására is irányul. a hosszukás csövek kevésbé alkalmasak a gépi betakarításra, hegyes végük letörik ezért tompább, gömbölyűbb forma lenne az ideális. e célból az idén már több ezer keresztezést végeztek, s az új hibridek a legváltozatosabb termésformákat hozták. a legfontosabb feladat azonban továbbra is a minőség megőrzése, a festékanyag növelése és a rezisztens tulajdonság örökítése.

a tanácskozáson a szántóföldi növény nemesítők is fórumot kaptak. a téma a homoki takarmánytermesztés jövője, s az ezzel kapcsolatos kutatási munka volt. előadás hangzott el a tritikális-nemesítésről, s a homoktalajok defláció elleni védelméről. /mti/

--

bb. 52. felhasználható 18 óra után!

magyar-szlovák barátsági est galgagután

vid/fm/rj -cz

1973. november 29.

magyar-szlovák barátsági estet rendezett a hazafias népfront csütörtökön a nőnád megyei szlováklakta galgagután. a barátsági esten fellépett a nyitrai mezőgazdasági főiskola negyven tagú ének és táncgyűjtése. /mti/

--

16.40 rj

- 41 -

1645

bb. 48. divatprognózis- „világnyelven,,

t/ol/fk/rj ie hgy

1973. november 29.

a nagynevű európai divatkutató központokban, az öltözködés műhelytitkainak legjobb ismerőitől, nagyszámu külföldi kiállítás anyagáról szerzett információikat gyűjtötték egybe és adták tovább a sajtó munkatársainak csütörtöki tájékoztatójukon a divattervező vállalat szakemberei. nádor vera művészeti vezető és munkatársai elmondották: különböző európai fővárosokban 1974 tavaszának, nyarának nemzetközileg uralkodó divatja felől érdeklődtek, hogy ahhoz igazithassák majd a sajátos hazai izlésnek megfelelő, a nagy iparvállalatoknak „címzett,, modellajánlatukat.

a szakemberek szerint a divat egynyelvűsége törekszik, a kontinens országában az átlagöltözködésre azonos színek, árnyalatok, anyagok, fazonok lesznek jellemzőek. párizsban, a divat új hullámainak hagyományos kiinduló állomásán az öltözködésben rendkívüli könnyedségre, a különböző korosztályok szerinti meghatározott stílusra találtak; de unoka és nagymama egyaránt nadrágban járhat ezután is; a korkülönbség az anyag és a fazon eltérő voltában jut kifejezésre. letűnőben a hosszú-különösen a tavaszi-kabátok divatja, helyette a hétnyolcadost és a rövid kabátkákat ajánlják; alattuk többretegű felsőruházattal. a mini már nem divat a francia fővárosban. mintha lejjebb csúszott volna a nagyon bő szoknya; takarja a térdet, sokszor még hosszabb is; ám merészebb lett a dekoltázs. változóban a dipődivat: a talp és sarok alacsonyabb, az orr-rész kevésbé kerek, de nem hegyes, visszatérőben a spangli. a bőrruházat a kabáttól az estélyi ruháig - textilhatású, egészen vékony és puha anyagból készül, mint ahogyan most, a természetes anyagok - különféle szövetek, a jersey, a flanel, a krepdesin - előretörésének idején a szintetikus kelmek is mindinkább natur-karakter hatásra törekednek.

a férfidivatra is hosszú évekre előre a fiatalos könnyedség a jellemző, a fazon karcsúsított, a gallér, a rever széles. minden napszakra egyaránt alkalmas, „többcélu,, öltönyök készülnek. a gyermekek divatjában a szoknya, a nadrág és a bluz lesz az uralkodó.

általános ismérvei a jövő divatjának: a különböző anyagok egymással való kombinálása a barna, a zöld és a szürke szín lesz az uralkodó; a fejlet kis konttyal, bubi-frizurával kisebbítik; a szem kihangsúlyozott, a száj pedig nagyon piros. /mti/

--

16.45 rj

- 42 -

1808

bb. 53. felhasználható: 19.00 óra után!

az újvidéki opera szegeden

vid/fm/rj -cz

1973. november 29.

csütörtökön este a szegedi nemzeti színházban az újvidéki opera tagjait köszöntötte a közönség. a jugoszláviai művészek toplák imre vezényletével verdi „rigolettó,, -jút adták elő.

a vendégszereplésükkel a szegedi színház operatagozatának a napokban a vajdaságban, újvidéken és szabadkán tartott falstaff-előadásait visszonozták. /mti/

--

bb. 54. magyar-bolgár belkereskedelmi tárgyalások

pá/rj ie -cz

1973. november 29.

november 26-29. között budapestten tartotta hatodik ülését a magyar-bolgár belkereskedelmi állandó munkacsoport. a tárgyalásokat dr. juhár zoltán, belkereskedelmi miniszter -helyettes és hrisztaki kanev, a belkereskedelmi és szolgáltatásügyi miniszter első helyettese vezette. a felek értékelték az 1973. évi belkereskedelmi választékcsereforgalom alakulását, amelynek során mintegy 60 millió forint értékben cseréltek fogyasztási cikkeket. 1974-re mintegy 70 millió forint értékű fogyasztási cikk cseréjében állapodott meg a két belkereskedelmi minisztérium.

az 1974. évi választékcseré jegyzőkönyv, valamint a műszaki-tudományos együttműködési megállapodás aláírása után a bolgár delegáció csütörtökön hazautazott. /mti/

--

bb. 55. felhasználható 17.00 órakor!

csehszlovák szimfónikus zenekar heves megyében

vid/fm/rj -cz

1973. november 29.

csütörtökön heves nagyközségben, a járási művelődési központban hangversenyt adott a csehszlovák hodonin város hatvan tagú szimfónikus zenekara. a csehszlovák szimfónikusok egyhetes vendégszereplésre érkeztek heves megyébe az egri szimfónikus zenekar közelmúltban csehszlovákiában tett turnéjának visszonzásaként.

a vendéggyűttes pénteken egerben, szombaton pedig hatvanban koncertezik. /mti/

16.50 rj

--
- 43 -

1808

bb. 56. napirenden: a peremkerületek áruellátása - az szbt elnökségének ülése

t sl/tr/e ie -cz

1973. november 29.

- a fővárosban az utóbbi években lényegesen javult az áruellátás, a peremkerületekben azonban még ma sem kielégítő a bolt-hálózat és az áruválaszték -, állapította meg csütörtöki ülésén a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége.

a bolt-hálózat fejlesztése különösen a xiii., a xi., a iii., és a iv. kerületben maradt el a tervezettől, kedvező viszont a helyzet a xxii. kerületben, ahol az 1975-ig tervezett kétezer négyzetméterből eddig már 1 400 négyzetméternyi boltterületet átadtak. késéssel kezdődött el az óbudai és az örs vezér téri bevásárló központok építése, ezeknek átadása csak 1975-re várható. a helyzet különösen azokon a területeken kedvezőtlen, ahol nagyszámu üzlethelyiséget szanáltak. a lebontott boltokért ugyanis a vállalatok viszonylag alacsony kártérítést kapnak, négyzetméterenként átlagosan 3 000 forintot, az új építése viszont négyzetméterenként minimálisan 12 000 forintba kerül, ami a bővítésre szánt anyagi erők jelentős részét leköti. a peremkerületekben ezért tovább növekedett az üzletek zsufoltsága, ami nemcsak a kiszolgálást nehezíti, hanem a kereskedelmi dolgozók munkakörülményeit is rontja.

a felmérések szerint a peremkerületekben igen kevés az olyan üzlet, ahol a legkeresettebb cikkek teljes választéka kapható. az áruellátás a fővárosban a xiii. kerületben a leggyengébb, ahol a megvizsgált boltok 25 százalékában igen erősen kifogásolható a választék, de lényegében a kerület többi boltjában is legjobb esetben csupán közepes az árukészlet. legkedvezőbb a helyzet a xxi. kerületben. itt a boltoknak mintegy 70 százalékában jó a kínálat. a közepesnél jobb a választék a peremkerületek közül a iv., a xi., és a xviii. kerületben, gyengébb a iii., a ix., a xv., a xvi., a xvii. és a xxii. kerületben. vegyesek a tapasztalatok kőbányán és erzsébeten, ahol az üzletek egy részében kimondottan jó, másutt pedig rossz az ellátás.

a vásárlók gyakran panaszkodnak amiatt - s ezt a vizsgálatok is kimutatták -, hogy a boltok nagy többsége nem tart kannatejet. a szakszervezetek célszerűnek tartanák, ha területenként egy-két boltot kijelölnének, ahol bármikor hozzá lehet jutni kannatejhez. gyakran hiányzik a boltokból a füstölt kenyérszalonna és a tepertő, nehezen lehet kapni olcsóbb sajtokat, kevés a szénsavpatron, a félbarna kenyér.

/folyt.köv./

- 44 -

1805

bb. 56. /napirenden:...folyt./e

az szbt a fővárosi kereskedelmi felügyelőséggel közösen társadalmi ellenőrök bevonásával 297 boltban vizsgálta meg az áruellátást, s mindössze 133-ban találták jónak, 93-ban közepesnek a választékot, 71 boltban az áru kínálat kifejezetten rossz. a próbavásárlások során a boltok 30 százalékában kisebb-nagyobb szabálysértést tapasztaltak. a vizsgálat tapasztalatait és az ehhez kapcsolódó javaslatokat az szbt elnöksége az illetékes állami szervek, illetve a szot elé terjeszti. /mti/

bb. 57. a magyar pedagógiai módszerekkel ismerkedtek az iskoláskor előtti nevelés világszervezete budapesti tanácsülésének résztvevői

t mir/gk/e zs hgy

1973. november 29.

budapesten ülésezik az iskoláskor előtti nevelés világszervezete, az omep. a tanácskozás csütörtöki, ugynevezett „magyar napján”, a gyermekek iskolai életre való felkészítésének magyarországi módszereivel ismerkedtek a szervezet 25 országból érkezett szakemberei. a tudományos akadémia várban lévő kongresszusi termében elhangzott előadások után földesi klára, az omep magyar nemzeti bizottsága ügyvezető elnöke elmondta az mti munkatársának:

- hazánk nyolc éve tagja az iskola előtti nevelés negyedszázada megalakult, haladó szellemi világszervezetének. eredményei alapján azonban a magyar óvodai oktatás a világ élvonalába tartozik. jelenleg óvodáskorú gyermekeinknek 62 százaléka részesül szervezett óvodai nevelésben, s további 22 százalékra tehető azoknak a gyermekeknek az aránya, akik számára szervezett iskolaelőkészítő tanfolyamokkal nyújtunk segítséget az iskolák közösségi életébe való beilleszkedéshez.

- nemzetközi viszonylatban ez kedvező arányt jelent. a nyugati országokban például a miénknél sokkal alacsonyabb az óvodai ellátottság, s az óvodáknak nincs egységes, tervszerű nevelési programjuk. pedig ez nemcsak bizonyos ismeretek iskola előtti elsajátítását, hanem mindenekelőtt az iskolai életbe való beilleszkedés képességét és az ezzel együttjáró közösségi szokások elsajátítását biztosíthatja.

/folyt.köv./

- 45 -

1810

bb. 57. /a magyar pedagógiai...folyt./e

- ma már szerte a világon elismerik, milyen egész életre kiható, jelentős szerepet tölt be a gyermekek szervezett, tudományos módszereken alapuló felkészítése az iskolai életre. a gyermekek életének ugyanis az óvodáskor a legfogékonyabb időszak. nagyjából ebben a korban alakulnak ki a gyermek egyéniségének alapjai, s az óvodai nevelés hatékonyságán múlik, hogyan, mennyire fejlődik ki a gyermek alkotókészsége, önállósága és találékonysága. ezért az óvodai nevelés színvonalától is függ, hogy gyermekeink később milyen hasznos tagjaivá válnak a társadalomnak. s azt a pluszt, amit óvodáink tudományosan kialakított nevelési módszerei nyújtanak a gyermekeknek, a család az esetek többségében a legkulturáltabb körülmények között és a legjobb akarattal sem képes biztosítani. óvodai ellátottságunk, módszereink és eredményeink ezért méltán váltották ki a külföldi szakemberek érdeklődését és elismerését -, mondotta földesi klára. /mti/

bb. 58. a divsz arab szolidaritási programja

tm/rj hi hgy

1973. november 29.

a demokratikus ifjusági világszövetség irodája szolidaritási hét az arab népekkel címen a november 22-29. közötti időszakra szolidaritási programot dolgozott ki. az ünnepélyes megnyitóra roberto viezzi elnök vezetésével divsz-küldöttség látogatott egyiptomba, ahol sorozatos megbeszéléseket folytatott az arab szocialista ifjusági szövetség /syo/ képviselőivel. a küldöttséget fogadta hafez ghanim, az arab szocialista unió első titkára, és dr. ahmed kamel abulmaged, a syo és asu főtitkára, ifjuságügyi miniszter. a látogatásról a divsz és a syo közös közleményt adott ki. a megbeszélések során a divsz küldöttség kifejtette, hogy nagyra értékeli az arab népek és fiatalságnak az izraeli agresszió elleni, s az elfoglalt területek felszabadításáért vívott harcat, valamint beszámolt vietnam, chile, és az afrikai felszabadítási mozgalmak mellett kifejtett szolidaritási akcióiról. a syo pedig köszönetét fejezte ki a divsz töretlen politikájáért, amellyel az arab népek igazságos ügyét támogatja, s értékelté azt a szerepet, amelyet a divsz a felszabadító harcokat folytató népek megsegítésében tölt be. a két szervezet hangsúlyozta, hogy az ensz biztonsági tanácsa vonatkozó határozatainak végrehajtása érdekében fokozott nyomást kell gyakorolni az izraeli kormányra, és támogatásra, és e célból a világ, de mindenekelőtt az ifjuság közvéleményét kell mozgósítani. a két fél a jövőben is folytatja a kétoldalú konzultációkat, és a baráti nemzeti és nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködést, hogy az említett térségben helyreállítandó béke és törvényesség érdekében a lehető legszélesebb ifjusági frontot hozhassák létre. a divsz küldöttség látogatást tett iszmailiában és a tüzszüneti vonalak mentén. a divsz elnöke gyógyszer gyógysegélyt nyújtott át a palesztin diákok általános szövetsége /gups/ képviselőinek. /mti/

..-

17.05 rj

- 46 -

1816

bb. 59. ifjumunkás-kutatók tanácskozása a társadalomtudományi intézetben - előkészületek a decemberi nemzetközi konferenciára

t/gy/gg/rj hi hgy

1973. november 29.

december 4-6 között budapest ad otthont annak a nagyszabású nemzetközi tanácskozásnak, amelyen kilenc szocialista ország szakemberei eszmecsereét folytatnak az ifjumunkások politikai, társadalmi, kulturális helyzetéről, tágabb értelemben a munkássá válás folyamatáról. a háromnapos konferencián résztvevő országok - a szovjetunió, lengyelország, ndk, csehszlovákia, bulgária, románia, mongólia és kuba-tudományos akadémiái két évvel ezelőtt közös munkabizottságot hoztak létre a munkásosztály életkörülményeivel összefüggő kérdések elemzésére. jelenleg hat témában nemzetközi összefogással kutatnak; a munkásifjuság fejlődését elemző munka irányításával, koordinálásával a nemzetközi bizottság magyar résztvevőit bízták meg. a konferencia vitaindító előadása társadalmi körülményeink alapján elemzi ifjumunkásaink helyzetét: a résztvevők a nemzetközi tapasztalatok tükrében vonják meg a témával kapcsolatos fő következtetéseket.

a konferenciára készülve csütörtökön azintézetben egésznapos munkaértekezletet tartottak az érdekelt kutatóintézetek a párt-, állami, társadalmi és tömegszervezetek képviselőinek, továbbá a pályaválasztási és szakmunkásképző intézetek meghívottainak részvételével. halai tiber, az intézet igazgatóhelyettese összefoglalta a hazai kutatás eredményeit, a munkássá válás folyamatáról, a munkásfiatalok helyzetéről készített elemzés főbb megállapításait. elmondta: hazai és nemzetközi vonatkozásban is először kerül átfogóan tudományos tanácskozás középpontjába a szocialista országok gazdasági, társadalmi fejlődésének e rendkívül fontos kérdése. a magyar ifjumunkás-kutatók elsősorban a 15-25 éves korosztályon belül vizsgálták szocialista társadalmunk vezető osztályának utánpótlását, a munkássá válás gazdasági, társadalmi, politikai, ideológiai, kulturális feltételeit, körülményeit. hazánkban 950-970 ezer fiatal fizikai dolgozó él. a népgazdaság legfontosabb szektorait tekintve 120.000-en az iparban, 133.000-en az építőiparban, 8.000-en a szövetkezeti iparban, hozzávetőleg 88.000-en a hírközlés és szállítás területén tevékenykednek. az 1970-71-es tanév adatai alapján 223.000 a szakmunkás tanuló. életük, körülményeik elemzése, a sorsuk alakulását meghatározó tényezők összegezése rendkívül körültekintő munkát igényelt.

/folyt.köv./

17.20 rj

- 47 -

1816

bb. 59. / ifjumunkás-kutatók... 1. folyt./rj

a csütörtökön megtartott munkaértekezleten értékes hozzászólásokkal egészítették ki a munkásfiatalok szakmaválasztásáról, a pályakezdő fiatalok munkahelyi beilleszkedéséről, szakmai előmenetelük, képzettségük lehetőségeiről szóló elemzést. a szakemberek eszmecserét folytatták a munkásfiatalok élet- és munkaörölményeivel, általános műveltségének gyarapításával, a társadalmi beilleszkedésükkel, megbecsülésükkel, összefüggő tapasztalatokról. többen megemlítették - s ez különösen a falusi fiatalokat érinti- az ingázók, továbbá a fiatal munkások életének alakulását befolyásoló speciális gondokat. a hasznos javaslatok figyelembe vételével alakítják majd ki a konferencia hazai tapasztalatokat összegező referátumát. /mti/

--

bb. 60. megalakult a bács-kiskun megyei közlekedésbiztonsági tanács tanácskozó testülete

vid/rj hgy

1973. november 29.

csütörtökön kecskeméten, a megyei tanács székházában megalakult bács-kiskun megye közlekedésbiztonsági tanácsának tanácskozó testülete. az ülés munkájában 61 intézmény, társadalmi szervezet 90 képviselője vett részt, s ott voltak a forgalomirányító uttörő őrsök tagjai is.

a testületi ülést dr. gajdócsi istván, a megyei tanács elnöke nyitotta meg, majd dr. szalóki lászló rendőrezredes, megyei főkapitány ismertette a közlekedésbiztonsági tanács programját. feladata a lakosság közlekedésre nevelése, a szabályok betartásának ellenőrzése, a forgalombiztonság megteremtése. ennek társadalmiasítását, szélesítését sürgeti az, hogy az utóbbi években nőtt a halálos autóbalesetek száma, ami részben a közlekedő emberek figyelmetlenségéből adódik. a bács-kiskun megyét átszelő országutak - a többek között az e-5-ös ut- tulzsfoltak, a gyors forgalomra keskenyek. a kiskunhalasi, a kiskunfélegyházi, a soltvadkerti, a solti és a bajai utszakaszon sok a veszélyes kanyar, s ez növeli a baleseti lehetőséget. a statisztikai adatok szerint a karambolok 70-75 százaléka gyorsajtásból ered, de sok balesetet okoznak a figyelmetlen gyalogosok és a kerékpárosok is.

/folyt.köv./

17.30 rj

- 48 -

18²⁰

bb. 60. megalakult... 1. flt./rj

a tanácskozó testület keretében nyolc szakbizottság működik: az oktatás, a propagandamunka, a forgalomszervezés, és a közúti forgalom egyéb speciális feladataival foglalkoznak. az ülés végeztével megjutalmazták a közúti balesetelhárítási tanács legjobb aktivistáit. /mti/

--

bb. 61. a mahart

gk/rj hgy

1973. november 29.

balatoni hajózási üzemigazgatósága közli, hogy időjárási okok miatt a fonyód-badacsonyi járatát csütörtökön közlekedtette utoljára. /mti/

--

bb. 62. köszönetnyilvánítás

rj hgy

1973. november 29.

„köszönetet mondunk mindenkinek, aki férjem halála alkalmából szeretetének, részvétének kifejezést adott.

elvesztését semmi sem pótolhatja, de a szélesen megnyilvánult meleg együttérzés segít elviselni azt.

mód aladárné és családja,,. /mti/

--

bb. 63. kitüntetés

gk/rj zs hgy

1973. november 29.

a népköztársaság elnöki tanácsa eredményes munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából beck péternek, a magvető könyvkiadó vállalat műszaki vezetőjének a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

--

17.40 rj

- 49 -

18¹⁵

bb. 64. átadták a századik volvo-motoros ikarust

t/ni/gk/rj ie hgy

1973. november 29.

csütörtökön az ikarus karosszéria- és járműgyárban átadták a svéd megrendelőknek a századik ikarus autóbust, amely a svéd volvo és scania céggel kooperációban készült. a különleges luxusautóbuszok közös gyártását nyolc évvel ezelőtt kezdték el a magyar autóbuszgyárban és 1966 óta ezeknek a kocsiknak jelentős része svédországba kerül. az autóbusz 10 lóerős volvo-motorja teljesen hőszigetelt, a motortér hőmérsékletét automata berendezés szabályozza. az utas-ajtókat fotocellák vezérlik és a jármű csak akkor indítható, ha az ajtókat már becsukták. az ikarus hírnevét svédországban is öregbítő autóbuszok gyártását a jövőben fokozni szeretnék, mind a svéd, mind az egyéb megrendelők megaláztatására. /mti/

--

bb. 65. magyar írók állásfoglalása a chilei eseményekkel kapcsolatban

tr/rj zs hgy

1973. november 29.

a magyar pen klub intéző bizottsága legutóbbi ülésén állást foglalt a chilei eseményekkel kapcsolatban. a magyar pen klub tagjait mély aggodalommal és felháborodással tölti el azok a hírek, amelyek chiléből érkeznek. a magyar pen klubban tömörült írók a legteljesebb együttérzésüket fejezik ki üldözésnek és életveszélynek kitett kollégáikkal, és mindazokkal, akik a fasiszta barbárság miatt elnyomást szenvedtek. annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a világban tapasztalható politikai enyhülés folyamata, valamint a szellemi szabadság védelmezőinek tiltakozása végül is gátat vet a fasiszta módszerek terjedésének, s a kialakuló békés légkörben elszigetelődnek és vereséget szenvednek azok, akik ezzel a folyamattal szembehelyezkednek- hangoztatja az állásfoglalás. /mti/

--

17.45

- 50 -

18⁵⁰

bb. 66. itt a tél! - országszerte havazott - dolgoznak a hó-
ekék és a szórógépek - péntektől hóügyelet

i/sz/pá/rj ie hgy

1973. november 29.

európa szinte valamennyi meteorológiai intézete csütörtökön azt jelentette, hogy beköszöntött a tél. kontinensünkön az évszakhoz képest hideg az idő. a nyugat-európa fölött elhelyezkedő ciklon hatására a brit-szigetek felől különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmú légtömegek árasztották el európa középső részét. a német-lengyel síkságon éppúgy, mint az alpokban, a kárpátokban és a szovjetunió európai részén havazott.

a kárpát medencében, így hazánkban is csütörtökre beköszöntött a tél- két nappal a „hivatalos”, meteorológiai tél beállta előtt. a délelőtti órákban elsősorban a nyugati megyékben esett a hó, de délutánra már az egész országra kiterjedt a havazás, s az előrejelzések szerint ez az idő tartósan igérkezik. a hőmérsékleti értékek általában három- négy fokkal elmaradnak még mindig a százéves átlagtól.

a meteorológiai szolgálat időben értesítette a kpm ut-
ügyeletét és a fővárosi köztisztasági hivatalt is az időjárásunkban bekövetkezett gyors változásokról, s a következő napokra érvényes előrejelzésről. így péntek reggeltől a 227-052 és a 227-643-as telefonszámokon „hóügyeletet”, tartanak, az autósok, a kirándulókat és az intézményeket tájékoztatják az ország ut-
viszonyairól, a beérkező friss adatok alapján. az ügyelet első jelentése veszprémből érkezett, eszerint az egész megyében havazott, az alsóbb rendű utak erősen sikosak lettek, de a főut-
vonalak mentén még zavartalan volt a forgalom, s az ügyeletesek folyamatosan őrvjáratot tartanak. a fővárosi köztisztasági hivatal ügyeletesek arról számolt be, hogy készenléteket rendeltek el a vállalatnál, nagyobb havazás, hófúvás esetén utra készen állnak a hókotrók, hóseprőgépek és a hómunkások. csütörtök délutántól 53 homokszórógép járja az utcákat, s éjjeltől már több mint száz gép dolgozik, s husz-huszonöt hókét indítottak el elsősorban a hegyi autóbuszjáratok utvonalaik megtisztítására. a kerületi kirendeltségeknél este 10 órától veszik fel a hómunkásokat.

/folyt.köv./

18.00 rj

- 51 -

18⁵⁰

bb. 66. / itt a tél!... 1. folyt./rj

a meteorológiai szolgálat távelőrejelzése szerint a következő napokban, és elsősorban a hét végén kiterjedt havazásokra, esetleg hófuvársokra, megerősödő, viharossá váló szélre kell számítani. az alpok felől érkező légtömegek nagyrésze ugyanis csak a következő napokban éri el hazánk területét. így várhatóan sokhelyütt megmarad a hó, ez kedvez a téli sportokat kedvelőknek, hiszen a magasabb hegyekben már lassan sietni is lehet. egyébként a szomszédos ausztriai hegyekben és a tátrában már 50-100 centiméteres hóréteg fedi a hegyeket. /mti/

--

bb. 67. magyar házaspár tragédiája az nszk-ban

fné/rj zs hgy

1973. november 29.

csontos gyula, a magyar tudományos akadémia petrokémiai kutató csoportjának tudományos segédmunkatársa és felesége arany klára, a veszprémi vegyipari egyetem tanársegéde két éves időtartamra tervezett tanulmányuton tartózkodott az nszk-ban. a házaspárt ez év november 12.-re virradó éjjel witzburgi lakásán meggyilkolták.

az ügyben folyó vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyilkosságot a szállásadó elmebeteg fia követte el. a fiatal házaspárt az akadémia és a veszprémi vegyipari egyetem halotjaként csütörtökön temették el veszprémben. /mti/

--

bb. 68. magyar-szovjet együttműködés a magyar internacionalisták harcait dokumentáló emlékek felkutatására

t/zsu/gg/rj zs hgy

1973. november 29.

csütörtökön a magyar munkásmozgalmi múzeum kmp emlékmúzeumában oroszországban harcolt internacionalisták gyűlteke össze baráti beszélgetésre. pesti béla, a múzeum igazgatója beszámolt a veteránoknak az ujonnan megnyitott kmp emlékmúzeum átalakításáról, bővítéséről, s elmondta, hogy a jövő év első hónapjaiban beköltözik a múzeum a budavári palota központi épületének északi szárnyába. itt, az épület négy szintjén nyílnak majd meg az állandó kiállítás részei. /folyt.köv./

18.10 rj

- 52 -

1845

bb. 68. / magyar-szovjet... 1. folyt./rj

az állandó tárlat első része - amely 1919. augusztus 1-ig mutatja majd be a nemzetközi munkásmozgalom történetét, a munkásosztály megjelenését élet, életkörülményeit, fejlődését, szervezeteinek kialakulását - a tervek szerint 1974. április 4-én nyílik meg. egy évvel később az 1919-1945-ig terjedő időszak kiállítását nyitják meg, azt követően pedig a felszabadulás utáni időszak történelmi eseményeit dokgozzák fel tárlat formájában.

a baráti összejövetele szó esett arról is, hogy a magyar internacionalisták harcait, szemléltető további dokumentumok felkutatására és összegyűjtésére közös munkát indított a magyar munkásmozgalmi múzeum és a szovjetunió központi forradalmi múzeuma.

a találkozón részt vett szvetlana kinickaja asszony, a szovjetunió forradalmi múzeumának osztályvezetője is, aki arról számolt be, hogy a két múzeum szoros együttműködése révén a szovjetunióban élő magyar internacionalista családoknál folytattak kutató munkát és sok érdekes dokumentumot találtak, visszaemlékezést halottak. a közös kutatásokat a következő években is folytatják. /mti/

--

bb. 69. sajtótájékoztató az ergonómiai konferenciáról

t/kg/gk/rj ie hgy

1973. november 29.

az ember- gép - környezet kölcsönhatásának tanulmányozásával az ergonómiai tudományág foglalkozik, - ennek legújabb kutatási eredményeit vitatják meg a szakemberek a december 11-én szegeden kezdődő kétnapos konferencián. az ergonómiai tanácskozásról csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak az eseménysorozat rendező szervezési és vezetési tudományos társaság vezetői a technika házában.

/folyt.köv./

18.15 rj

- 53 -

1845

bb. 69. / sajtótájékoztató... 1. folyt./rj

az ergonómia fiatal tudományágában munkapszichológiai, ipari esztétikai, szociológiai szakemberek és orvosok tárják fel közösen, hogyan lehetne az ember és a gép kapcsolatát „barátságosabbá”, tenni az üzemekben a termelékenység növelése és a kellemesebb munkakörülmények kialakítása céljából. az ergonómia fontosságát jelzi, hogy a kgst-tagországok között is foglalkoznak már a komplex tudományág követelményeivel, legutóbb októberben tanácskoztak erről moszkvában. hazánkban jelenleg 20 vállalatnál, gyárban működik önálló ergonómiai laboratórium, közülük a csepel műveké a legjobban felszerelt. önálló laboratóriuma van egyebek között az egyesült izzónak és a Lenin kohászati műveknek is.

a szegedi konferencián három szekcióban vitatják majd meg az új kutatási eredményeket a szakemberek, az egyik az ergonómia helyzetével foglalkozik az iparfejlesztésben, a másik a munkához való alkalmazkodás kérdéseit taglalja. külön témakörben tárgyalják a kutatók a gyártás - és gyártmányfejlesztés ergonómiai kérdéseit. /mti/

--

bb. 70. híradástechnikai és műszeripari együttműködési megállapodás az unido-val.

i/sl/mm/rj ie hgy

1973. november 29.

csütörtökön bécsben kicserélték azt az okmányt, amely Magyarország és az unido együttműködési megállapodását rögzíti. a megállapodást a magyar kormány megbízásából kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, az ensz iparfejlesztési szervezete nevében pedig i.h. abdel-rahman vezérigazgató írta alá. a megállapodás értelmében az unido felhasználja a magyar ipar tapasztalatait a fejlődő országok híradástechnikai, műszer- és elektronikai iparának fejlesztéséhez. magyar szakértőket küldenek a fejlődő országokba, onnan pedig szakemberek érkeznek Magyarországra, ahol tovább képezik őket. közös szakértői értekezletek szervezését, tanulmányok készítését és különféle, az említett iparág fejlesztésével kapcsolatos munkák magyarországi elvégzését is tervezik.

/folyt.köv./

18.20 rj

- 54 -

1900

bb. 70. / híradástechnikai... 1. folyt./rj

a megállapodás egyelőre három évre szól. ezen belül évenként munkatervet dolgoznak ki. az együttműködésből adódó feladatokat elsősorban a híradástechnikai, illetve a műszeripari egyesülés valamennyi tagvállalat bevonásával a kereskedelmi kamara műszeripari és híradástechnikai szakmai tagozatára támaszkodva szervezi. /mti/

--

bb. 71. a fővárosi fürdőigazgatóság

gg/rj zs hgy

1973. november 29.

közli, hogy a Lükács fürdő iszap- és sulyfürdő osztálya felújítva december elsőjétől újra a vendégek rendelkezésére áll. a nők részére hétfőn, szerdán, pénteken, férfiak részére kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap. /mti/

--

bb. 72. szocialista brigádvezetők és újságírók találkozója

t/sl/gg/rj ie hgy

1973. november 29.

tíz szakma egy-egy szocialista brigádvezetője és a szot néhány vezető munkatársa csütörtökön újságírókkal találkozott a magyar sajtó házában, ahol a szocialista brigádok helyzetéről, munkájáról tartottak eszmecsrt.

a brigádvezetők többsége elmondta, hogy anyagilag és erkölcsileg az utóbbi időben fokozottan megbecsülik a vállalatoknál a brigádokat, az üzemi közéletben azonban még mindig nem támaszkodnak rájuk kellőképpen. új, kedvező helyzet van kialakulóban azzal, hogy ezentúl rendszeres szocialista brigádvezetői tanácskozásokat rendeznek a vállalatoknál, jó néhány helyen az első ilyen megbeszélés már létre is jött, mégpedig kedvező tapasztalatokkal. a vörös október férfiruhagyárban például az üzemszervezés kérdései voltak a középpontban, s várhatóan tovább terjed az a munkaszervezési módszer, amelynek segítségével két nadrággészítő szalagon a létszám növelése nélkül fokozódott a termelés, s emelkedett a dolgozók bére.

/folyt.köv./

18.30 rj

- 55 -

1905

bb. 72. / szocialista... 1. folyt./rj

a budapesti husipari vállalat egyik szocialista brigádvezetője elmondta, hogy munkaértekezleteiket gyakran még mindig a túlzott illendőség légköre veszélyezi, a szavakat ünnepi köntösbe öltöztetik, így kevés a bíráló, s ha mégis van ilyen, arra formális a válasz.
a sok probléma ellenére ennél a vállalatnál is jelentős a fejlődés, hiszen csupán a saját brigádjának tagjai közül tiz olyan dolgozó érettségizett, aki a vállalathoz való belépésekor még a nyolc általánossal sem rendelkezett.

a brigád nevelő munkájának eredményeiről, a dolgozók hasznos kezdeményezéseiről számolt be a keleti pályaudvar villanymozdony-vezetője, a mom, a malév, az ikarus és több más vállalat brigádvezetője is.

dr. jandek géza, a szot közgazdasági osztályának vezetője elmondta, hogy 114.000 brigádba tömörülve már egy és negyedmillió dolgozó versenyez az országban a szocialista cím megszerzéséért, vagy megtartásáért. ma már nem a brigádok számának növelése a cél, hanem az, hogy e brigádok valóban egyre inkább szocialista módon gondolkodjanak és éljenek, s valamennyi vállalat becsülje meg e kollektívákat, vonja be őket a vezetésbe. e cél eléréséhez jelent fontos lépést a vállalati szocialista brigádvezetői tanácskozások rendszere. e tanácskozások az üzemi demokrácia fontos fórumai, ahol a brigádok, a vállalat dolgozói választ kell, hogy kapjanak a munkájukat, a vállalat tevékenységének egészét érintő kérdésekre. ugyanakkor a brigádoknak igen fontos feladatuk, hogy tagjaikat neveljék, ösztönözzék a továbbképzésre, hiszen 5-6 éven belül a legjobb szakember is lemarad szakmájában, ha nem bővíti ismereteit. /mti/

--

bb. 73. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig

rj hgy

1973. november 29.

29. közlekedési biztonsági tanács
30. szoc. brigádvezetői tanácskozás a vasműben
31. a vasmű csőgyára befejezte tervét
32. a magyar-bolgár tapasztalatcserék
33. új olajipari üzem
34. taksony névadója
35. fiatalok szolgáltatási tanácskozása
36. centenáriumi felajánlás
37. afit sajtótájékoztató
38. kitüntetések a szot-ban
39. új automatika a hőerőműben
40. losonczi távirat
41. az otki sajtótájékoztatója.

/folyt.köv./

18.35 rj

- 56 -

1910

bb. 73. / a belföldi ... 1. folyt./rj

42. tot elnökség
43. hegesztő gázgyár
44. tsz szoc. brigádvezetők tanácskozása
45. pepsi cola töltőüzem
46. kgst rádiótechnikai és elektronikai áb
47. korányi társaság nagygyűlése
48. divattervező tájékoztatója
49. garázda
50. közlemény az mszmp kb üléséről
51. paprikások tanácskozása
52. magyar-szlovák barátsági est
53. ujvidéki opera
54. magyar-bolgár belker. tárgyalások
55. csehszlovák zenekar
56. az szbt elnökségi ülése
57. omep-tanácskozás
58. a divsz arab szolidaritási program
59. ifjumunkás kutatók tanácskozása
60. közlekedésszabványbiztonsági tanács
61. mahart közlemény
62. kitüntetés
64. volvo motoros ikarus
65. írók állásfoglalása
66. itt a tél
67. magyar házsapárt tragédiája
68. internacionalisták harcának emlékei
69. ergonomiai konferencia
70. unido megállapodás
71. fürdőigazgatóság közleménye
72. szoc. brigádvezetők s ujságírók
73. hírjegyzék.

/mti/

--

bb. 74. magyarország és lengyelország között még számos területen van együttműködési lehetőség - bábólnára látogatott a lengyel parlamenti delegáció

vid/pá/rj fm hgy

1973. november 29.

a lengyel szejm magyarországon tartózkodó küldöttsége - jan szydlnaknak, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével - csütörtökön a bábólnai mezőgazdasági kombinátba látogatott.

/folyt.köv./

18.45 rj

- 57 -

1815

bb. 74. /magyarország és Lengyelország... 1. folyt./rj

a vendégeket elkísérte apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, dr. Madas András mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszterhelyettes és Tadeusz Hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete.

a vendégeket a kombinátban dr. Burgert Róbert vezérigazgató fogadta, és tájékoztatta a gazdaság munkájáról. a látogatáson részt vett Mokri Pál, a Komárom megyei pártbizottság titkára és Kiss István, a megyei tanács elnöke. a parlamenti küldöttség megismerkedett az idén 1,5 milliárd forint termelési értéket előállító gazdaság munkájával, s megtekintett több állattenyésztő telepet.

Bábolna a sokrétű exportmunkája során a lengyel mezőgazdasággal is évek óta kapcsolatban van. évről-évre jelentős baromfiállományokat küldtek ki világhírű tetra tenyésztőkből. ebben az évben fejezték be Lengyelországban annak a 15 komplett baromfiállománynak a szerelését, amelyekhez az épületelemeket és a technológiai berendezéseket is bábolna szállította. Komárom megye más területén is sokoldalúan együttműködik a lengyel népköztársasággal. évről-évre újabb üzemekkel bővül a tatabányai szakemberek találmánya alapján működő Haldex magyar-lengyel közös vállalat, amely a szénbányák meddőhányóit hasznosítja. a Nyergesujfalui magyar viscogárra járul a magyar-lengyel hosszútávú szintetikus szálgyártásszakosítási és szállítási szerződés magyar feladatainak teljesítése.

Bábolnán az együttműködés újabb lehetőségeivel ismerkedtek meg a vendégek. tapasztalataikról Jan Szydlak a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának.

- a lengyel mezőgazdaság a szocialista átalakítás előestéjén áll. ez egyidejűleg teljes technikai rekonstrukciót kíván. így feladataink nagyok. ezért is örömmre szolgál, hogy ilyen magas technikai színvonalon, ilyen fejlett munkaszervezéssel dolgozó nagyüzemmel ismerkedhettünk meg, mint bábolna. nemcsak a kutató, a tenyésztő munka, a fejlett technikai bázis volt rendkívül érdekes számunkra, hanem az a széleskörű kooperáció és integráció, amelyet a bábolnai rendszerek magukban foglalnak. megvizsgáljuk, mit tudunk ebből hasznosítani.

/folyt.köv./

18.50 rj

- 58 -

1920

bb. 74. / magyarország- és Lengyelország... 2. folyt./rj

- nemcsak bábolnán, hanem a Győri magyar vagon- és gépgyárban tett látogatásunk is meggyőzött bennünket arról, hogy számos területen van újabb együttműködésre lehetőség. az út, amelyen a lengyel népköztársaság és a magyar népköztársaság is haladni akar, csak olyan lehet, amelyen egyre jobban szélesedik, bővül a szocialista országok együttműködése. ennek érdekében le kell küzdenünk a konzervativizmust, és egyesíteni kell mindazokat az anyagi és szellemi erőket, amelyekkel az egyes szocialista országok rendelkeznek. természetesen az integrációnak minden fél érdekeit egyaránt szolgálnia kell; azonban nemcsak a jelenlegi szűkös érdekek szerint kell döntenünk, hanem távlatilag kell keresnünk a megoldás útját, összefüggéseiben kell vizsgálnunk lehetőségeinket. /mti/

--

bb. 75. osztrák sportrepülőgép kényszerleszállása

gg/rj hgy

1973. november 29.

Szurdán délután Vas megye térségében Wilhelm Brehm 42 éves kereskedő, NSZK állampolgár, Bécsi Lakos, osztrák felségjelzéssel ellátott egymotoros, négy személyes sportrepülőgéppel kényszerleszállást hajtott végre, utasával Karl Ferdinánd Jekeli 42 éves kereskedelmi alkalmazott, osztrák állampolgárral együtt.

a sportrepülőgép a Klagenfurti nemzetközi repülőtérre szállt fel és a Schwechati repülőtéren akart leszállni. Graz térségében azonban hóviharba kerültek, rádióösszeköttetésük megszakadt. a rossz légköri viszonyok miatt az utirányt nem tudták tovább tartani, és így magyar területen értek földet. a kényszerleszállás során személyi sérülés nem történt.

az illetékes magyar légügyi szervek a repülőgép műszaki állapotának megvizsgálása alapján - az időjárástól függően - engedélyt adtak az ország területének elhagyására. /mti/

--

19.00 rj

- 59 -

1920

bb. 77. időjárásjelentés

gk/rj hgy

1973. november 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. november 29-én
csütörtökön este:

havazások

várható időjárás péntek estig:

erősen felhős idő, sokfelé, először a dunántulon, később keleten is havazással. megélénkülő, átmenetileg megerősödő déli, délnyugati, később északnyugatra forduló szél. napközben elsősorban a dunántulon hófúvások. hideg marad az idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1- minusz 3 fok között.
/mti/

--

bb. 76. a thália színház

gk/rj hgy

1973. november 29.

titkársága közli, hogy a péntek este fél 8 órára hirdetett „Is-
ten füle„ című stúdióelőadás az egyik főszereplő betegsége
miatt elmarad. a jegyek a megváltás helyén visszaválthatók.
/mti/

--

bb. 78. aláírták a magyar-kubai együttműködési bizottság
jegyzőkönyvét és a két ország hitelmegállapodását

t sl/gk/e hgy

1973. november 29.

dr. ajtai miklós és dr. carlos rafael rodriguez minisz-
terelnökhelyettesek, a magyar-kubai gazdasági és műszaki-tu-
dományos együttműködési bizottság társelnökei csütörtök este
a parlamentben aláírták az együttműködési bizottság 3. ülés-
szakának jegyzőkönyvét.

az együttműködési bizottság november 23. és 29. között
tartotta ülészeit budapesten. áttekintette a második ülés-
szak óta végzett munkát. mindkét fél meglelégedéssel állapí-
totta meg, hogy a két ország gazdasági együttműködése az el-
telt időszakban eredményesen fejlődött. a második ülészen
hozott határozatokból eredő kötelezettségeit mindkét fél tel-
jesítette.

/folyt.köv./
20.33/e

- 60 -

2050

bb. 78. /aláírták...folyt./e

a magyar-kubai árucsera-forgalom az idén mintegy 10 százalé-
kal haladja meg az elmúlt évit. a kubából származó legfonto-
sabb importcikk, a cukor, amelyből az idén is jelentős meny-
nyiség érkezett, de hozunk be kubából réz- és nikkelfélesége-
ket és egyéb termékeket is. magyarország azoknak a termékek-
nek az exportját fokozza, amelyek a kubai ipar fejlesztését
szolgálják.

a most aláírt jegyzőkönyv értelmében lehetőség nyílik ar-
ra, hogy magyarország közreműködjék például kuba husiparának,
konzerviparának fejlesztésében. négy baromfi-vágóhidat is szál-
litunk, amelyek egyenként és óránként 2-3 000 baromfi vágására
alkalmasak. a két ország bővíti együttműködését a gyógyszeri-
parban is. az árucseraforgalom keretében a jövő év folyamán
jelentősebb mennyiségű permetezőgépet exportálunk kubába.

az ülészen áttekintették a két ország műszaki-tudomá-
nyos együttműködésének legfontosabb területeit is.

a jegyzőkönyv aláírását követően a két miniszterelnökhely-
etteses hitelmegállapodást is aláírt, amelynek értelmében a
magyar népköztársaság kormánya a kubai köztársaság kormányá-
nak 20 millió kubai kliring peso értékű áruhitelt nyújt, ame-
lyet 1973 és 1976 között használhat fel a kubai köztársaság.

a tárgyalások mindvégig a barátság és az együttműködés
léghőjében folytak.

az okmányok aláírása után dr. ajtai miklós a parlament
delegációs termében fogadást adott a kubai küldöttség tiszte-
letére.

x x x

dr. carlos rafael rodriguez - dr. ajtai miklós társaságá-
ban - csütörtökön felkereste a magyar televíziót. a vendége-
ket tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke fogadta.
/mti/

20.37/e

- 61 -

2050

bb. 79. fogadás az albán nagykövetségen

t bc/gk/e hgy

1973. november 29.

dhimiter stamo, az albán népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője az albán nemzeti ünnep alkalmából csütörtökön fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent roska istván külügyminiszterhelyettes, veress péter külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a gazdasági élet több képviselője. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is. /mti/

...-

bb. 80. budapest a hóközpont - este 7 óráig tíz centiméteres hó esett - lelassult a közlekedés - munkában a hóeltakarítók

i ms/gk/e hgy

1973. november 29.

a meteorológiai intézet este 7 órai jelentése szerint erősen esik a hó szolnokon és változatlanul tart a hóesés a fővárosban és környékén. a havazás a legnagyobb méretű budapesten, ahol csütörtök délután rövid idő alatt 10 centiméteres hó esett le. pécsről ugyanennyit jelentenek, míg sopronban, miskolcon, kékesen, siófokon és baján, valamint kecskeméten csak 1-2 centiméteres a hó. csütörtök estig a dunántul északi részéről, nagykanizsáról, keszthelyről, szentgotthárdról, zalaegerszegről, pápáról és szombathelyről nem jelentettek havat, a tiszántulon nyíregyháza, debrecen, szeged, békéscsaba ugyancsak kimaradt a hóesésből.

a fővárosban a legnagyobb terhelés kétségtelenül a köztisztasági hivatalra hárult. röviddel 2 óra után a hóesés miatt riadókészültségbe helyezték a szolgálatot és fél 3-kor már 53 szovjet gyártmányú kombinált gép szórt, illetve homokkal szórta a város különböző utjait, elsősorban az autóbusz és a villamosközlekedésnek igyekeztek biztonságos feltételeket teremteni. a folyamatos hóesés következtében a szórás már nem segített, így a gépek a havat söpörni kezdték, sőt hóekéként is működtek.

/folyt.köv./

20.55/e

- 62 -

21⁰⁰

bb. 80. /budapest a hóközpont...folyt./e

kivülük a budapesti közlekedési vállalat 18 söprőgéppel tisztogatta a villamosok vonalait. mindennek ellenére a főváros közlekedése nagymértékben lelassult, főleg a hegyi autóbuszvonalakon okozott sok gondot a hó és az utvonalakon elakadt személyautók. az esti órákban a köztisztasági hivatal már 80 géppel küzdött a hó ellen, 8 órától kezdve pedig összesen 120 gépet állítottak munkába. este 10-től tervbe vették nagyobb számú hó munkás alkalmazását is.

a főváros közlekedését tehát, ha sok nehézséggel, ügyetlenséggel, a járatok meglassulásával is, de egészében fenn tartották tartani, csupán a hármashatárhegyi „h,, -jelzésű autóbust kellett leállítani és a 29-es autóbusz vonalát rövidíteni. ez a járat a kapy-utcáig közlekedett.

a hóügyelet bizakodó

a kpm hóügyelete bizakodóan nyilatkozott a hó, zetről. a meteorológia jelzésére természetesen elrendelték a készültséget, de mint mondták, a főváros környékén kívül komolyabb bevetésre nem volt szükség. a géppark és a személyzet természetesen készen áll, és főleg a dunántulon, valamint pest környékén szózza, homokozza a síkossá vált utakat. egyelőre nem volt szükség hóekék alkalmazására, mivel a hótakaró az érintett utakon csak pár centiméteres. több helyen, így az autópályán a söprőgépek is munkába álltak. nagyobb méretű söprésre, illetve hóekézésre csak erősebb havazás vagy hófúvás esetén lesz szükség a vidéki utakon. hóakadályt sehonnan sem jelentettek, és a szakemberek tapasztalatai szerint nem is szokott egyik napról a másikra olyan mennyiségű hó lezudalni, hogy jelentősebb akadályok keletkezzenek. mindenesetre a készenlét továbbra is fennáll. /mti/

...-

21.00/e

-63-

21⁰⁰

bb. 81. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

hgy/e

1973. november 29.

74. Lengyel parlamenti delegáció
75. osztrák sportrepülőgép kényszerleszállása
76. thália színház közleménye
77. időjárás
78. magyar-kubai jegyzőkönyv aláírása
79. albán fogadás
80. hóhelyzet
81. hírjegyzék
/mti/

...-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: konczi Antal
szerkesztette: halasi György

21.02/e

- 64 -

210

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti hivatalos közlemények

1973. november 29.

bb. 50. közlemény a magyar szocialista munkáspárti központi bizottság 1973. november 28-i üléséről

-cz/e

1973. november 29.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1973. november 28-án ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság osztályvezetői, a budapesti pártbizottság titkárai, a megyei pártbizottságok első titkárai, a minisztertanács tagjai, a szakszervezetek országos tanácsának titkárai, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, valamint a központi sajtó vezetői.

a központi bizottság ülése

- megvitatta és elfogadta kádár János elvtársnak, a központi bizottság első titkárának előterjesztése alapján az 1972. november 14-15-i központi bizottsági határozat végrehajtásáról szóló jelentést;

- megvitatta és elfogadta nyers Rezső elvtársnak, a központi bizottság titkárának előterjesztése alapján az 1974. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveit;

- megvitatta és elfogadta pullai Árpád elvtársnak, a központi bizottság titkárának előterjesztése alapján a párt káderpolitikájáról, valamint a káder- és személyzeti munka helyzetéről szóló jelentést.

/folyt.köv./
15.55/e

- 1 -

160

hbb. 50. /közlemény...1.folyt./e

i.

a központi bizottság megállapította, hogy a múlt évi, 1972. november 14-15-i határozatának végrehajtása megfelelően folyik, a megtett intézkedések politikai hatása kedvező. meggyorsult és újabb lendületet kapott a x. kongresszus határozatainak végrehajtása.

1. a nemzetközi politika, a nemzetközi munkásmozgalom legfontosabb kérdéseiben a központi bizottság rendszeresen állást foglal. ennek megfelelően, a novemberi határozat végrehajtásaként tovább erősödött szövetségünk a szovjetunióval, a varsói szerződés országaival, s általában a szocialista országokkal. közös elveink alapján fejlődtek kapcsolataink a testvérpártokkal. szélesedtek kapcsolataink a szocialista és a szociáldemokrata pártokkal, a haladó szervezetekkel.

szilárdan támogattuk hősi harcában és a jövőben is teljes szolidaritásunkról biztosítjuk vietnam népet, az indokínai népet. a közel-keleten támogatjuk az arab népek és a haladó arab rendszerek küzdelmét az igazságos békéért, figyelembe véve, hogy a nemzeti függetlenség biztosítása és a tartós béke feltételeinek megteremtése e térségben élő valamennyi nép közös érdeke és a világbéke megőrzésének is fontos tényezője. bővültek kapcsolataink a fejlődő országokkal és szolidárisak vagyunk minden szabadságáért és nemzeti függetlenségéért küzdő néppel.

a békés egymás mellett élés elvei alapján építjük kapcsolatainkat a fejlett tőkésországokkal is. a szocialista országokkal együtt nagy erőfeszítéseket teszünk az európai biztonság megteremtéséért és az európai országok közötti együttműködés fejlesztéséért.

felléptünk a nemzetközi reakciónak az enyhülési folyamat megtorpedozására irányuló kísérleteivel szemben. elítéljük a chilei katonai junta gaztetteit. szolidárisak vagyunk a katonai diktatura ellen harcoló görög néppel.

pártunk, kormányunk, népünk azon munkálkodik, hogy a kommunista- és munkáspártok 1969. évi moszkvai értekezletén elfogadott határozatot, az 1973. évi krimi ^Vtalálkozóon közösen kialakított álláspontokat a gyakorlatban is érvényre juttassa.

/folyt.köv./
16.00/e

- 2 -

V FELSZIGETI

1655

bb. 50. /közlemény...2.folyt./e

a magyar szocialista munkáspárt a békéért és a szocializmus építéséért folyó harcban döntő tényezőnek tartja a nemzetközi kommunista mozgalom egységének erősítését. a jövőben is fejlesztjük kétoldalu kapcsolatainkat a testvérpártokkal és tevékenyen részt veszünk a többoldalu találkozókön is.

hozzájárulunk az szkp xxiv. kongresszusán elfogadott és széleskörű nemzetközi támogatást élvező békeprogram megvalósításáért, a nemzetközi enyhülés tartóssá tételéért folyó harchoz. készek vagyunk tettekkel is támogatni a békeszerető erők moszkvai világkongresszusának a világ népeihez intézett felhívását.

2. hazánk belpolitikai helyzete kiegyensúlyozott, társadalmi munkát a nyugodt alkotómunka és a bizakodás jellemzi. népünk túlnyomó többsége politikánk fő vonalával egyetért és annak megvalósítását munkájával is támogatja.

a központi bizottság 1972. novemberi határozatának végrehajtásával egész népünk érdekében tovább erősödött a munkásosztály vezető szerepe. a munkásosztály és a parasztság szövetsége szilárd, erősödött a szocialista nemzeti egység.

a nő- és ifjúságpolitikai határozatok végrehajtása mindinkább társadalmi üggyé válik. a párt-, állami és társadalmi szervek rendszeresen foglalkoznak a határozatokból adódó feladatok megoldásával.

a népesedéspolitikai kérdésben a politikai bizottság elvi állásfoglalása nyomán hozott kormányintézkedések végrehajtása megkezdődött. újabb jelentős szociálpolitikai lépések történtek a családok helyzetének javítására. az egészségügyi szabályozás védi a nők és születendő gyermekeink egészségét, segíti a családtervezést.

3. a gazdasági építőmunkában az 1973. évi és a negyedik ötéves terv eredményes végrehajtása folyik. a x. kongresszus határozatainak megfelelően intézkedések történtek a szocialista tervgazdálkodás továbbfejlesztésére. az országgyűlés megalkotta a tervtörvényt. a népgazdasági tervezőmunka szervezeti feltételeinek fejlesztésében fontos lépés volt az állami tervbizottság létrehozása. a kormány döntést hozott az ország ipari termelésének jelentős részét előállító kiemelt nagyvállalatok fokozottabb bevonására a tervezőmunkába, elsősorban a középtávu tervek készítésébe.

/folyt.köv./

- 3 -

1700

bb. 50. /közlemény...3.folyt./e

az ipar szerkezeti átalakítása folytatódott. ez alapvetően a központi fejlesztési programok javuló végrehajtásának az eredménye. a kormány kijelölte azt a hat nagyvállalatot, ahol a termelés korszerűsítését központi segítséggel és pénzügyi támogatással oldják meg. az állami tervbizottság értékelte a folyamatos megfigyelésre kijelölt ötven nagyvállalat helyzetét. e vállalatok tevékenysége egészében összhangban van gazdaságpolitikai céljainkkal, eredményesen működnek.

a közgazdasági szabályozók 1975-ben esedékes módosításának előkészítése tervszerűen halad. az a cél, hogy a vállalatok ötödik öt éves tervüket már a módosított népgazdasági szabályozók ismeretében dolgozhassák ki.

a vállalati nyereség és a bérek alakulásának szoros kapcsolata a szénbányászatban megszűnt, a villamosenergia-iparban mérséklődött. tizennégy ipari, építőipari vállalatnál és két szövetkezetnél a bérszínvonal szabályozás helyett kísérletképpen bértömegszabályozást vezettek be.

az árhatóságok fokozták és hatékonyabbá tették az árellenőrzést. érvénybe léptek az ár kalkulációs rendszer új jogszabályai. az építőipari árak kalkulációját megszigorították: költött árformába sorolták az építőipari munkák körülbelül 90 százalékát. a központi bizottság határozatának megfelelően emelkedett néhány fogyasztási cikk ára. figyelembe véve a szabadáras termékek áremelkedését, valamint az árcsökkenő intézkedéseket is, a fogyasztói árszint a terv szerint alakul.

az üzem- és munkaszervezésről szóló határozatok végrehajtása megkezdődött, a vállalatok egy része konkrét intézkedéseket tett. a végrehajtás ütemének gyorsítása érdekében a vállalatok vezetőinek további erőfeszítéseket kell tenniük a munka- és üzemszervezés, általában a szervezettség javítására.

4. az életszínvonal- és szociálpolitikai intézkedések a novemberi határozatnak megfelelően valósulnak meg. az állami ipar és építőipar munkásai és művezetői körében végrehajtott központi bérpolitikai intézkedés következtében 1,3 millió dolgozó keresete 9-10 százalékkal emelkedett.

1973. június 1-től csökkent az államigazgatási, valamint egyes állami és társadalmi szervek dolgozóinak a munkaideje. a tanácsi dolgozók jutalomkeretét a beralap 6 százaléka emelték fel.

/folyt.köv./
16.10/e

- 4 -

1405

bb. 50. /közlemény...4.folyt./e

a kormány módosította a lakásépítés pénzügyi és hitelfeltételeit. a tanácsi értékesítésű lakásoknál a három és ennél több gyermektől gondoskodó munkások esetében egyedi elbírálás alapján a készpénz-előtörlesztés részben vagy teljes egészében elengedhető. a munkás lakásépítési akció keretében 1750 lakás építését kezdték meg.

5. az ideológiai helyzetre az jellemző, hogy tovább erősödött társadalmunk egyetértése szocialista céljainkkal. a tömegszervezetekben összpontosult a módszeres politikai és gazdasági feladatokra és ezáltal hatékonyabbá vált. a tudományos és kulturális területen a szocializmus mellett elkötelezettség talaján újabb értékek és eredmények születtek. az alkotó műhelyek munkája javult, a marxista kritika pozíciói erősödtek.

tervszerűen folyik az oktatáspolitikai határozat végrehajtása. újabb intézkedések történtek a munkások, valamint a fizikai dolgozók gyermekeinek tanulása és továbbtanulása érdekében.

a sajtó, a rádió, a televízió eredményesen propagálta a novemberi határozatot, felelősen mozgósított a feladatok megoldására és ezzel hozzájárult a kedvező belpolitikai légkör kialakításához.

6. a központi bizottság 1972. novemberi határozatának végrehajtása megerősítette a párt vezető szerepét, eszmei, politikai, cselekvési egységét. a párt belső helyzete kedvező, tömegkapcsolatai szilárdak. a pártmunkában előtérbe került a határozatok ellenőrzése, a végrehajtás helyszíni segítése. az alapszervezetek többségében emelkedett a munka színvonala.

a tagfelvételi munkában fokozott figyelmet fordítanak a felvételüket kérők eszmei, politikai és emberi tulajdonságainak alaposabb megismerésére, a párt társadalmi összetételének tudatosabb alakítására. az újonnan felvettek 71,7 százaléka fizikai dolgozó. javult az összes felvettek között a nők és a 30 éven aluliak aránya.

fejlődött a társadalmi és tömegszervezetek pártirányítása és ez lehetővé tette, hogy a közös cél érdekében nagyobb önállósággal lássák el sajátos feladataikat. a szakszervezetek, a kommunista ifjúsági szervezetek, a hazafias népfront bizottságai, a nőmozgalom és más fontos társadalmi szervezetek jó munkájukkal hozzájárultak a novemberi határozat végrehajtásához.

/folyt.köv./
16.15/e

- 5 -

1410

bb. 50. /közlemény...5.folyt./e

7. a központi bizottság összefoglalóan megállapította: az 1972. november 14-15-1 ülés határidőhöz kötött határozatait végrehajtottuk, a hosszabb távu feladatok megoldása megfelelő ütemben folyik.

a központi bizottság elismerését fejezi ki a párt-, állami és társadalmi szervezeteknek, a párttagoknak és a pártönkivüli szövetségeseinknek azért az odaadó munkáért, amit az élet minden területén végeztek a novemberi határozat következetes végrehajtása érdekében. szilárdan bizik abban, hogy a párttagok és a szocializmus pártönkivüli híveinek összefogásával, további áldozatos munkával elérjük a párt x. kongresszusán kitűzött célokat.

11.

a központi bizottság megvitatta és jóváhagyta az 1974. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveiről szóló előterjesztést.

1. a nemzeti jövedelem 1973-ban a tervezettnél gyorsabban, 6-7 százalékkal nő. erősödtek a kiegyensúlyozott fejlődést biztosító tendenciák: a nemzeti jövedelem termelése meghaladja a belföldi felhasználást, tovább javul az ország külkereskedelmi mérlege és a számítottnál gyorsabban növekszik a munka termelékenység.

az ipar termelése 6-7 százalékkal növekszik, ami tulnyomó részben a termelékenység emelkedéséből származik. az átlagosnál gyorsabban fejlődik a vegyipar, a könnyűipar és a villamosenergiaipar.

a népgazdasági beruházás a tavalyi szintet 2 százalékkal haladja meg, de némileg elmarad a tervezettől. a tervezettnél megfelelően alakul a termelő és a nem termelő, továbbá az állami és a vállalati beruházások aránya. ezek közül kiemelkedik a gagarin hőerőmű, a barátság ii. kőolajvezeték, a tiszai víz- és hőerőmű, az ajkai timföldgyár, a beremendi cementgyár, a magyar viscosa gyár új műanyagüzemének megépítése, a magyar vagon- és gépgyár acélöntődjének, az ózdi kohászati üzemek, a dunai vas- és acélgyár kapacitásainak modernizálása és bővítése.

a mezőgazdasági termelés mintegy 5-6 százalékkal meghaladja az elmúlt évit. kenyér- és takarmánygabonából biztosított a belföldi igények kielégítése, búzából kivitelre is jut. a zöldség- és gyümölcsstermelés - főként a rendkívüli szárazság következtében - a tervezettnél kisebb, burgonyából importra van szükség. a szarvasmarhatenyésztés meggyorsult. a iv. negyedévtől a sertés- és hústermelés is jelentősen növekszik.

/folyt.köv./
17.12/e

- 6 -

1720

bb. 50. /közlemény...6.folyt./e

az építőipari tevékenység az elmúlt év második felében felélénkült, és egész évre számítva a növekedés üteme 2,5-3 százalék lesz. a kapacitások és az igények összhangja a korábbinál jobb. egyes munkáknál javult a koncentráció és kevesebb a minőségi kifogás. ugyanakkor nem kielégítő a fejlődés a befejezési munkáknál. a lakásépítési tervet teljesítjük, mintegy 85 000 lakás épül.

a közlekedés és a hírközlés a terveknek megfelelően fejlődik.

a termelés szerkezete és az élénk külföldi kereslet a vállalatokat az export növelésére ösztönözte. az export dinamikus, az import mérsékelten növekedett.

a lakosság fogyasztása 4-5 százalékkal, az egy főre jutó reáljövedelem 4-4,5 százalékkal, az egy keresőre jutó reálbér 2,3 százalékkal emelkedik. a nagyüzemi munkások reálbérének növekedése eléri a tervezett 5,8 százalékot. az áruellátás kiegyensúlyozott, bár évközben átmeneti ellátási nehézségek voltak huskésztényekből, zöldség- és gyümölcsféléből.

2. a központi bizottság elfogadta az 1974. évi népgazdasági terv és állami költségvetés fő előirányzatait:

a nemzeti jövedelem termelésének növekedése	5 százalék
a nemzeti jövedelem belföldi felhasználásának növekedése	5-6 százalék
az ipar bruttó termelésének növekedése	5,5-6 százalék
az országos építés-szerelés teljesítményének növekedése	4 százalék
a mezőgazdasági termelés növekedése	2-2,5 százalék
az egy lakosra jutó reáljövedelem növekedése	5-5,5 százalék
a munkások és az alkalmazottak egy keresőre jutó reálbérének növekedése	3,7 százalék
a szocialista szektor beruházása	117-118 md ft.
a kiskereskedelmi áruforgalom növekedése	8-9 százalék
lakásépítés	85 ezer
ebből: állami lakás	36 ezer

/folyt.köv./
17.15/e

1725

- 7 -

bb. 50. /közlemény...7.folyt./e

a beruházások között 1974-ben kezdődjék meg az adriai kőolajvezeték, a paksi atomerőmű i. ütemének, a bélapátfalvi cementgyár, a borsodi vegyi kombinát új pvc gyárának, a kiskunhalasi új kötöttárugyár, a gyulai huskombinát, a magyar viscosagyár új ii. üzemének, az ózdi kohászati üzemek acélgyártó kapacitásának fejlesztése. meg kell kezdeni az új nagyteljesítményű kossuth adó építési munkáit.

a munka termelékenységére a iv. ötéves tervben tervezettnél gyorsabban, több mint 5 százalékkal emelkedjen. az ipari termelésen belül az átlagosnál dinamikusabban fejlődjön a villamosenergiaipar, a vegyipar és az élelmiszeripar termelése.

3. a központi bizottság az életszínvonal növelése érdekében 1974-ben - az automatikus bérnövekedésen felül - olyan központi intézkedéseket tart szükségesnek, amelyek lehetővé teszik, hogy az egy főre jutó reáljövedelem 5 százalékot meghaladó mértékben, az egy keresőre jutó reálbér 3,7 százalékkal, a lakosság összes fogyasztása pedig közel 6 százalékkal emelkedjen.

ennek érdekében a központi bizottság szükségesnek tartja, hogy 1974-ben 1 milliárd 200 millió forint éves kihatással központi intézkedéssel emeljék

- az állami szektorban 1973-ban központi béremelésben nem részesült ipari és építőipari tevékenységet folytató munkások,

- az állami iparban és építőiparban a kisegítő állománycsoportba tartozó dolgozók,

- a tanácsok és szűkebb körben más helyi államigazgatási szervek dolgozóinak,

- a gazdasági és igazgatási helyi költségvetésű szervek dolgozóinak,

- a kutatóintézetek,

- a színházak és színház-jellegű intézmények dolgozóinak bérét.

/folyt.köv./

17.20/e

- 8 -

1720

bb. 50. /közlemény...8.folyt./e

a béremelés mértékét, a végrehajtás időpontját a minisztertanács a szót bevonásával állapítsa meg.

a népesedéspolitikai határozattal összefüggő szociálpolitikai jellegű állami juttatások /gyermekgondozási segély, egyszeri anyasági segély, babakelengye, anyák gyermekápolási táppénze, kétgyermekesek családi pótléka/ 1974-től történő növelésére mintegy évi 1 milliárd 660 millió forintot kell biztosítani.

a fegyveres erők sorkatonáinak pénzbeni ellátmányát és az eltartásra szoruló hozzátartozók családi segélyét 1974. január 1-től fel kell emelni.

1974-ben a dolgozók újabb kategóriáinál folytatjuk az áttérést a 44 órás munkahétre.

a gyermekintézményi hálózat fejlesztése és ellátottságának javítása érdekében 2 400 bölcsődei és 12 000 óvodai férőhelyet kell létesíteni. az oktatáspolitikai feladatok megoldását összesen 720 általános, közép- és szakmunkásképző iskolai osztályterem, továbbá 6 000 kollégiumi férőhely megépítésével kell elősegíteni.

az egészségügyi ellátás további javítására 1 600-al kell növelni a gyógyintézeti ágyak számát, a szociális otthoni ágyak számát pedig 1 000-rel. a megyei kórházak bővítésének és rekonstrukciójának folytatása mellett a járóbetegellátást 50 új orvosi körzet és napi 650 szakorvosi rendelőóra szervezésével is javítani kell.

a fogyasztói árszínvonal emelkedése 1974-ben nem haladhatja meg a 2 százalékot. a kiskereskedelmi áruforgalom növelése mellett a termelő és kereskedelmi vállalatok együttműködésének fejlesztésével javítani kell az áruválasztékot és csökkenteni az átmenetileg hiányzó cikkek körét. a kereskedelmi vállalatok fordításnak megkülönböztetett figyelmet arra, hogy a lakosság áruellátásában a munkaidő további csökkenése esetén se legyen zavar.

4. az 1974. évi népgazdasági terv teljesítése megköveteli a gazdasági szervező, irányító, ellenőrző munka további javítását. ennek érdekében a pártszervezetek politikai munkájukkal támogatásuk a gazdasági vezetőket a gazdálkodás hatékonyságának növelésében, a kapacitások ésszerű kihasználásában, a termelési struktúra korszerűsítésében, a termékek minőségének és a munka szervezethezességének javításában, a munka-, technológiai-, pénzügyi fegyelem további megszilárdításában, a takarékos gazdálkodásban.

/folyt.köv./
17.23/e

1720

- 9 -

1720

bb. 50. /közlemény...9.folyt./e

a politikai tömegmunka segítse elő olyan egységes szemlélet kialakítását, amely hozzájárul a rendelkezésre álló eszközök minél célszerűbb felhasználásához.

a pártszervezetek nyújtsanak segítséget a kiszervezeteknek ahhoz, hogy a fiatalok kezdeményezően és tevékenyen vegyenek részt munkahelyük politikai, társadalmi és gazdasági életének alakításában.

a szakszervezetekben és a szövetkezeti szövetségekben dolgozó kommunisták segítsék elő, hogy szervezeteik az érdekvédelmi tevékenység mellett következetesen támogassák a termelés hatékonyságának további javítását, a racionális üzem- és munkaszervezést, a teljesítményhez igazodó bérezést, a szocialista munkaverseny fellendítését.

a tömegtájékoztató területén dolgozó kommunisták gondoskodjanak arról, hogy a sajtóban, a rádióban és a televízióban kapjon megfelelő hangsúlyt a lelkiismeretes és színvonalas termelő munka.

a központi bizottság felhívja a pártszervezeteket, a párt valamennyi tagját, hogy odaadó munkával és példamutató tettekkel vegyenek részt a párt gazdaságpolitikájának megvalósításában. felkéri a hazafias népfront országos tanácsát, a szakszervezetek országos tanácsát, az országos szövetkezeti tanácsot, a kiszervezetek központi bizottságát és a tömegmozgalmak vezetőit, hogy a maguk területén segítsék elő az 1974. évi gazdasági feladatok eredményes megoldását.

iii.

a központi bizottság áttekintette a párt káderpolitikáját, a káder- és személyzeti munka helyzetét, főbb feladatait és az alábbiakat állapította meg:

1. a káderpolitika összhangban van a párt politikai fővonalával, célkitűzéseivel. a politikai megbízhatóság, a szakmai hozzáértés és a vezetői rátermettség hármas követelménye alapvetően bevált, egyre következetesebben érvényesül a vezetők kiválasztásában.

a káderek a különböző területeken és beosztásokban összességükben eredményesen dolgoznak. döntő többségük a szocializmus odaadó hive, a reál bizottt jogkörrel és hatalommal helyesen él, aktív a közéletben, magatartása, életmódja megfelel erkölcsi követelményeinknek.

/folyt.köv./
17.28/e

- 10 -

MYS

bb. 50. /közlemény...10.folyt./e

fejlődött a káderek többségének politikai képzettsége és szakmai felkészültsége. kisebb részük nem tudja ismereteit megújítani, nem tart lépést a fejlődéssel és hosszabb távon nem tud eleget tenni a növekvő igényeknek.

egyes vezetőknel tapasztalható, hogy figyelmen kívül hagyják döntéseik társadalmi, politikai hatásait, nem folytatnak közéleti tevékenységet, nem fejlesztik kapcsolataikat a dolgozókkal. helyenként előfordul vezetői gőg, a kollektív véleményének semmibevevése, a jogos bírálat megtorlása. az ilyen jelenségekkel szemben a párt vezető szerveinek ismételt figyelmeztetése ellenére még mindig tapasztalható békülékenység, elvtelen engedmény, a felelősségrevonás elmulasztása.

a vezetők megítélésénél továbbra is a politikai megbízhatóság, a szakmai hozzáértés és a vezetői rátermettség hármas követelményét kell alkalmazni, de ezek tartalmát illetően magasabb mércét kell állítani.

2. a szocialista építés egyre bonyolultabb, nagyobb hozzáértést, egyszerűtetet kívánó feladatai szükségessé teszik, hogy emeljük a kádermunkával szemben támasztott követelményeket.

a káder- és személyzeti munkában a jövőben is fontos feladatunk a stabilitás biztosítása. emellett a vezetői állomány egészséges fejlődése és összetételének kedvező irányu változása érdekében szükség van az ésszerű és folyamatos cserélődésre. következetesen érvényesíteni kell azt az elvet, hogy minden ember képességének és adottságának megfelelő helyen dolgozzék.

a központi bizottság továbbra is helyesnek és szükségesnek tartja, hogy társadalmunkban - párttiszséget kivéve - bármely beosztást pártonkívüli is betölthessen, aki a szocializmus építésének programját elfogadja és annak megvalósításáért aktívan dolgozik.

a kádermunkát a vezetők túlnyomó többsége fontos feladatának, munkája szerves részének tekinti. az állami személyzeti munkában tovább kell erősíteni az egyszemélyi felelősséget. ugyanakkor a központi irányítás és ellenőrzés erősítésével, a párt- és társadalmi szervezetek bevonásával, a bizalom és nyíltság légkörével, elvszerű kritikával el kell érni, hogy a szocialista demokrácia fejlődéséből következően erősödjenek a kádermunka demokratikus vonásai. ez segíti a szubjektívizmus háttérbe szorítását és káderpolitikai elveink hatékonyabb érvényesülését.

/folyt.köv./
17.33/e

- 11 -

MYS

bb. 50. /közlemény...11.folyt./e

3. a központi bizottság a kádermunka fejlesztésében az egyik legfontosabb feladatnak tartja a gondoskodást a tervszerű káderutánpótlásról.

fontos politikai, hatalmi kérdésnek kell tekinteni, hogy tehetséges munkások, termelőszövetkezeti parasztok tervszerű előkészítéssel fokozatosan és folyamatosan vezető beosztásokba kerüljenek. az mszmp politikai főiskoláján, a budapesti, megyei pártbizottságok oktatási igazgatóságain meg kell teremteni a feltételeit annak, hogy a fizikai dolgozók az eddignél nagyobb számban tanuljanak; az állami felsőoktatásban is növelni kell annak lehetőségét, hogy a fizikai munkások felsőfoku tanulmányokat végezzenek.

a felsőoktatási intézményekben emelni kell az oktató és nevelő munka színvonalát, mert viszonyaink között a káderutánpótlás egyik legfontosabb forrása ma már az egyetemet és főiskolát végzettek köre.

a vezető posztok betöltésénél jobban számításba kell venni az erre alkalmas nőket. határozottan fel kell lépni az előítéletek, a pozícióféltésből eredő hátrányos megkülönböztetések ellen, és az ajánlásoknál, kinevezéseknél azonos feltételek esetén előnyben kell részesíteni őket.

a társadalmi érdek és a vezetés folyamatossága is megkívánja a követelményeknek megfelelő fiatalok fokozottabb bevonását a vezetésbe. a párt- és kiszervezetek tekintsék fontos feladatuknak, hogy adjanak lehetőséget a fiataloknak képességeik kipróbálására.

a szakigazgatás, a kultúra, a tudomány és az egészségügy területén célszerű a bevált pályázati rendszer kiterjesztése. az üzemi demokrácia fejlesztésével összhangban biztosítani kell, hogy az állami üzemek, intézmények dolgozói érdekképviselői szerveik útján nagyobb beleszólási lehetőséget kapjanak vezetőik kiválasztásába is megítélésébe.

/folyt.köv./

17.37/e

1455

- 12 -

bb. 50. /közlemény...12.folyt./e

4. a központi bizottság elfogadta és határozattá emelte a párt káderpolitikájáról, a káder- és személyzeti munka helyzetéről, valamint főbb feladatairól beterjesztett jelentést. a határozat a pártélet című folyóiratban megjelenik.

a központi bizottság javasolja a minisztertanácsnak, hogy e határozat, valamint a tapasztalatok alapján módosítsa és egészítse ki a személyzeti munkáról szóló rendeleteit.

a központi bizottság továbbra is meghatározónak tekinti a x. kongresszus utmutatását: „a pártmunka továbbfejlesztésének és az ország fejlődésének alapvető követelménye a kádermunka javítása,,.

x x x

a központi bizottság elfogadta 1974. évi munkatervét.

/mti/

17.40/e

1800

- 13 -